

Tájékoztató A bölcsődével kapcsolatos egyes kérdésekről

Biatorbágy Város Önkormányzata törvényben foglalt kötelezettségének kíván eleget tenni, amikor a bölcsőde megépítése és üzemeltetése mellett döntött.

(A bölcsődére és a családi napközire, a 2011. évi állami normatívára vonatkozó törvényi előírásokat a tájékoztató melléklete tartalmazza!)

A bölcsőde megépítésére benyújtott és elnyert KMOP-2007-4.5.2 pályázatban foglalt elemzés, a törvényi kötelezettségeken túl, bemutatja a bölcsőde építésének szükségességét **(Tájékoztató melléklete. Bővebben a pályázati anyagban)**. A legfrissebb adatok szerint Biatorbágy város bölcsődés korú létszáma - 2010. november 30-i állapot szerint - **564 fő**.

A pályáztatás és a tervezés időszakában konkrét felmérés nem készült arra vonatkozóan, hogy a bölcsődés korú létszámból mennyien igényelnék az ellátást, de a különböző fórumokon elhangzottak, az óvoda véleménye, a szülői írásos, telefonos kérdések, a városban működő családi napközikkal folytatott konzultációkon elhangzottak alapján bebizonyosodott, hogy a tervezett bölcsődei kapacitás maximálisan kihasználható.

A bölcsőde önkormányzati intézményként fog működni. Működéséhez szükséges bevételt az állami normatíva (tájékoztató részeként megismerhető), a szülők befizetései (élelmezési költségek) és az önkormányzat támogatása biztosítja.

(A bölcsőde becsült költségvetését a tájékoztató melléklete tartalmazza!)

Biatorbágy Város Képviselő-testülete és bizottságai a bölcsődés korú gyermekek ellátása kérdéskörében foglalkozott a városban működő, magánkézben lévő, családi napközi otthonokkal is. Ennek kettős oka volt. Ez egyrészt a magánkézben lévő családi napközik és az önkormányzat szorosabb együttműködése, az önkormányzat támogatása, másrészt az óvodai felvételtől kimaradt gyerekek ellátási kérdésének megoldása volt.

A csatolt melléklet szerint a város területét is érintő családi napközi működési engedélyek száma 17. A működési területük szerint azonban csak egy napközi biatorbágyi, és csak háromnak a bejegyzett telephelye Biatorbágy.

Ebből következően nehéz kiszámítani, mennyi gyermek ellátását végzik, mennyi gyereket utaztatnak más településre. Legutóbbi információink szerint a biatorbágyi székhelyű családi napközik nagyon kis létszámmal dolgoznak, szolgáltatásaikat nagyon kevesen veszik igénybe. Valószínűsíthető, hogy az alacsony kihasználtság oka a családi napköziben fizetendő ellátási díj, amely 65.000 - 90.000 Ft/fő-ig terjed.

(A családi napközi személyi és tárgyi feltételeiről, az ott dolgozók képzési követelményeiről a Tájékoztató melléklete ad eligazítást.)

A bölcsődés korú gyerekek ellátásában nyújt segítséget az önkormányzat már elkészült projektje, amely alapján, a fogyatékosok nappali ellátása és a játszóház működtetése mellett, két csoport (4-7-fős) családi napközi üzemeltetésre kerül sor. A szülők szempontjából ez az ellátási forma a legnépszerűbb (a bölcsődei ellátás mellett), mert a szülőt terhelő költség maximum az étkezés költsége! **(Családsegítő által készített költségvetés mellékelve!)**

Biatorbágy, 2011. január 13.

Tarjáni István

Polgármester

A CSALÁDI NAPKÖZI MŰKÖDÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI

Módszertani levél

**Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet
Gyermekjóléti és Gyermekvédelmi Főosztály**

Budapest, 2008

Gyarmati Lászlóné, Gyírkis Ágnes, Jacsó Györgyné, Kálló Éva, Korintus Mihályné dr.,
dr. Mátay Katalin, dr. Mramurác Éva, dr. Nyitrai Ágnes, Petus Márta, Piegelné dr. Csényi
Magdolna, dr. Pintér Attiláné, Rónainé Falusi Mária, Vigassy Józsefné, Vokony Éva,

szakmai anyagainak felhasználásával írták és szerkesztették:

Szombathelyiné dr. Nyitrai Ágnes
Vokony Éva

TARTALOM

Ajánlás	6
A családi napköziről	7
1. Mi a családi napközi?	7
2. A családi napköziben ellátható gyermekek létszáma	8
3. Ki alkalmas családi napközi működtetésére?	8
A családi napközi létesítésének és működésének közegészségügyi követelményei	10
1. Általános követelmények	10
2. Udvar	10
3. Előszoba	11
4. Lakószoba	11
5. Fürdőszoba	11
6. Festés	12
7. Takarítás - fertőtlenítés	12
8. Egészségvédelemmel kapcsolatos követelmények	12
A családi napközi létesítésének és működésének tárgyi feltételei	13
1. Milyen legyen a berendezés?	13
2. Milyen gyermekbútorra van szükség?	13
3. A jó gondozás egyéb kellékei	14
4. Fontos eszköz a játék	15
5. Biztonság	15
A családi napközi létesítése	17
1. A működési engedély kiadása iránti eljárás	17
2. Nyilvántartásba vétel	20
3. Ellátási szerződés, a szolgáltatás igénybevételéről szóló megállapodás	23
4. A családi napközi ellenőrzése	24
5. A vállalkozói engedély visszavonása	25
6. A nem állami fenntartásban végzett szolgáltatótevékenység normatív állami hozzájárulása	25
7. A családi napközi megszűnik	25
A gondozás-nevelés alapelvei és követelményei	27
1. Alapelvek	27
1.1. A szülőkkel való kapcsolat	27
1.2. A felnőttek a családi napközibe járó gyermekekkel való kapcsolata	27
2. Az ellátást nyújtó személy feladatai a gyermek gondozása-nevelése során	30
2.1. A gyermekek beszoktatása a családi napközibe	30
2.2. A gyermekek napirendje	31

2.3.	Étkezés	
	33	
2.4.	A játék és a tanulás	34
2.5.	Ünnepek	
	35	
2.6.	A családi napközi helyszínén kívüli programok	
	36	
3.	Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása	36
3.1.	Tárgyi feltételek	
	37	
3.2.	Gondozás, nevelés	37

A családi napközi alapvető élelmezési szabályai **39**

Étkezési tevékenység családi napköziben		
1.	Általános előírások	39
2.	Saját konyhán történő ételkészítés szabályai	39
2.1.	Raktározás	39
2.2.	Előkészítés	40
2.3.	Főzés, tálalás	40
2.4.	Közétkeztetést végző konyháról, vagy egyadagos kiszerelésben történő ételszállítás szabályai	41
3.	Mosogatás szabályai	41
4.	Személyzetre vonatkozó előírások	41
5.	Takarítás szabályai	41
6.	Gyermekélelmezés	42
6.1.	Csecsemők élelmezése	42
6.2.	Kisgyermek élelmezése	42
6.3.	Óvodások élelmezése	42
6.4.	Iskolások élelmezése	43
7.	Konyhatechnológiai utasítás készítése	43

Dokumentáció **45**

I. Kötelező nyilvántartások		45
1.	Egészségügyi nyilatkozat és vizsgálati adatok	45
2.	Működési engedély	45
3.	Szakmai program	45
4.	Megállapodás	46
5.	IX. sz. adatlap a gyermekjóléti alapellátásban részesülő gyermekekről	48
6.	Statisztikai adatszolgáltatás	48
7.	Munkavédelmi dokumentumok	48
8.	Alkalmazottak dokumentációja	48
II. Normatíva igénybevétele esetén kötelező		48
1.	Személyi térítési díj	48
2.	Nyilvántartás az ellátási napokról	48
3.	Nyilvántartás a térítési díjról	48
4.	Jövedelemnyilatkozat	48
III. Ajánlott nyilvántartások, dokumentumok		49
	- Felvételi adatlap	49

- Heti étrend	49
- Napirend	49
- Házirend	49
- Fertőző megbetegedések nyilvántartása	50
- Eseménynapló	50
- Üzenő füzet	50
- A működéssel kapcsolatos szülői vélemények, javaslatok	50
- Ellenőrzési, látogatási napló	51
- Külső látogatók fogadása	51
IV. A sajátos nevelési szükségletű gyermekek dokumentációja	51
Fontosabb jogszabályok	52
Módszertani kiadványok, szakmai segédletek	55

Mellékletek

- 1.számú melléklet: Felvételi adatlap
- 2.számú melléklet: Nyilvántartás az étkezést igénybe vevőkről
3. számú melléklet: IX. sz. adatlap a gyermekjóléti alapellátásban részesülő gyermekekről
4. számú melléklet: Fertőző megbetegedések nyilvántartása
- 5/a. számú melléklet: Eseménynapló - gyermekek adatai
- 5/b.számú melléklet: Eseménynapló - napi
6. számú melléklet: Értékelési lap

AJÁNLÁS

Az 1990-es években végbement gazdasági és társadalmi változások hatására a napközbeni gyermekellátás is jelentősen átalakult: egyrészt a működő intézmények igyekeznek a lehető legteljesebb mértékben igazodni a családok igényeihez, mind az alapellátás rugalmassá tételével, mind új szolgáltatások bevezetésével, másrészt új típusú ellátási formák gazdagítják a választékot.

Az egyik ilyen új ellátási forma a **családi napközi**, melynek működtetője az ellátást nyújtó személy saját otthonában vagy erre a célra kialakított családi környezetben fogadja a 20 hetes - 14 éves gyermekeket.

A családi napközi működésének követelményeit közreadva segíteni kívánjuk az ellátás iránt érdeklődőket (fenntartókat, működtetőket, igénybevevőket és a napközbeni kisgyermekellátás iránt érdeklődő szakembereket egyaránt) abban, hogy megfelelő információ birtokában tudják a sokszínű, többféle igényt kielégítő, a korábbihoz képest rugalmasabb, de a minőséget jobban figyelemmel kísérő ellátó rendszert működtetni, fejleszteni, ill. jobban tudjanak élni a rendszer által kínált lehetőségekkel.

Jelen módszertani levél a családi napközi létesítésével kapcsolatos minimális közegészségügyi és élelmezés-egészségügyi követelményeket tartalmazza. Egyúttal iránymutatásul szolgál családi napközit működtetni kívánó személyek számára a gyermek egészséges nevelési-gondozási környezetének kialakításához és azon közegészségügyi elvárások teljesítéséhez, melyek a közegészségügyi szakhatósági vélemény alapját képezik.

Célunk egyértelmű és világos állásfoglalást közvetíteni az önkormányzatok felé, hogy mi az elvárás, másrészt a gyakorló kisgyermek ellátók részére kijelölni azokat a szilárd ellátási kereteket, melyben a tevékenységüket folytathatják úgy, hogy egyértelműen elkötelezettek legyenek az ellátás színvonalának megtartása, illetve emelése iránt.

15/1998.(IV.30.) NM rendelet értelmében:

47. § (2) A családi napköziben a gondozás-nevelés részletes szakmai szempontjait úgy kell meghatározni, illetve az esetleges balesetek megelőzése érdekében a gyermekek tartózkodására szolgáló helyiségeket úgy kell kialakítani, hogy az megfeleljen a Családpolitikai Intézet módszertani levelében foglaltaknak.

Ezen felhatalmazás alapján készítettük el a jelenlegi módszertani levelünket.

A szerkesztők

A családi napköziről

1. Mi a családi napközi?

A családi napközi a gyermekjóléti alapellátás része, a gyermekek törvényben rögzített napközbeni ellátásának családias körülmények között biztosított formája.

A 1997. évi. XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról így fogalmaz:

Családi napközi

43. § (1) A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

(2) A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást. A fogyatékos gyermekek számára sajátos szükségleteikhez igazodó ellátást kell nyújtani.

A családi napközi az alapellátás keretében a 20 hetes - 14 éves gyermekek részére nyújt napközbeni ellátást, mely történhet az ellátást nyújtó saját otthonában vagy más, e célra kialakított családias környezetben.

Az ellátás a munkát vállaló szülők számára ad lehetőséget kisgyermekük ellenőrzött körülmények között történő napközbeni elhelyezésére, illetve az alapellátáson túl szolgáltatásokat is nyújthat a kisgyermekes családok számára, amennyiben a szolgáltatások feltételei is biztosítottak.

A családi napköziben koruknak és egyéniségüknek megfelelően gondoskodnak a gyermekekről, lehetőség szerint rugalmasan alkalmazkodva a szülők kéréseihez (természetesen a gyermekek érdekeinek és az adott korosztály ellátására vonatkozó szakmai elveknek megfelelően).

A családi napközi a bölcsőde, az óvoda és az iskolai napközi mellett a gyermekek napközbeni ellátásának egy olyan formája, amely az intézményes ellátási formák szakmai/intézményi kompetenciához kötött funkcióit nem vállalja fel.

A családi napközi tevékenysége összekapcsolható a gyermekjóléti alapellátás más jellegű segítő formájával abban az esetben, ha a személyi és tárgyi feltételek az adott ellátási formával szemben támasztott követelményeknek megfelelnek.

Ennek értelmében a családi napközi összekapcsolható, pl. a helyettes szülői tevékenységgel, ha az ellátást nyújtó személy a helyettes szülői tanfolyamot is elvégezte. A segítő család a hirtelen krízishelyzetbe került gyermeket átmeneti időre teljes körű ellátás nyújtásával otthonába fogadja, majd a krízis elmúltával a saját családjába visszahelyezve őt, az átmeneti ellátást felválthatja egy napközbeni gondozás, felügyelet a gyermek számára már megszokott, jól ismert és elfogadott környezetben.

Mi az előnye a családi napközinek?

- A lakókörnyezetben bármilyen kisszámú igény kielégítésére alkalmas.
- A kis gyermeklétszám miatt a hagyományos intézményeknél – bölcsőde, óvoda, iskolai napközi - gyorsabban, rugalmasabban tud alkalmazkodni a változó igényekhez.
- Működési engedélyhez kötött, a kijelölt önkormányzat, az illetékes ÁNTSZ, és gyámhivatal felügyeletével, definiált elvárások és feltételek szerint, ellenőrzötten működik.
- Munkalehetőséget teremt a településen.
- Családias légkört és környezetet biztosít.
- A kis létszámú gyermekcsoport lehetőséget teremt az egyes gyermek fejlettségét, egyéni szükségleteit figyelembe vevő felügyeletre, gondozásra.

2. A családi napköziben ellátható gyermekek kora és létszáma

A 15/1998.(IV.30.) NM rendelet értelmében:

49. § (1) Családi napközibe húszhetestől tizennégy éves korig vehető fel gyermek.

(2) A családi napköziben a saját, napközbeni ellátást másutt igénybe nem vevő, tizennégy évesnél fiatalabb gyermeket is figyelembe véve legfeljebb öt gyermek gondozható.

(3) Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma 4 fő, amennyiben valamennyi gyermek fogyatékos, úgy 3 fő.

(4) A családi napköziben a (2)-(3) bekezdésben meghatározott létszámon túl még két gyermek, ha fogyatékos gyermekről van szó még egy gyermek gondozása engedélyezhető, ha az ellátást végzőnek a kiegészítő feladatokra állandó segítsége van.

A fentiek maximális létszámot jelentenek. Az adott családi napközibe járó gyermekek számának meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy van-e elegendő hely a játszáshoz, a gyermekek pihenéséhez, a kicsik alvásához, és megfelelően nyugalmas hely az iskolások tanulásához

3. Ki alkalmas családi napközi működtetésére?

A családi napközi működtetése nincs szakképesítéshez kötve.

A Gyvt. 43. § (3) Családi napköziben ellátást az a nagykorú, cselekvőképés, büntetlen előéletű személy biztosíthat, aki

a) személyisége és - a külön jogszabályban meghatározott - körülményei alapján alkalmas a gyermek napközbeni ellátására, és

b) a külön jogszabályban meghatározott tanfolyamon eredménnyel részt vett, feltéve, hogy nem áll fenn vele szemben a 15. § (8) bekezdésében meghatározott kizáró ok.

15/1998.(IV.30.) NM rendelet értelmében:

47. § (1) Családi napköziben ellátást csak olyan nagykorú, cselekvőképes, büntetlen előéletű személy biztosíthat,

a) aki személyisége, egészségi állapota és körülményei alapján alkalmas gyermek felügyeletére, gondozására, nevelésére, és

b) akivel szemben nem áll fenn a Gyvt. 15. §-ának (8) bekezdésében meghatározott kizáró ok, valamint

c) aki érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal rendelkezik

d) aki a külön jogszabályban meghatározott tanfolyamon eredménnyel részt vett.

(2) A családi napközit működtető akkor kezdheti meg a tevékenységét, ha érvényes működési engedéllyel rendelkezik.

(3)¹

(4) A családi napközit működtető személynek igazolnia kell, hogy betegsége vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén helyettesítése megoldott olyan személlyel, aki megfelel az (1) bekezdésben megjelölt alkalmassági feltételeknek.

(5) Amennyiben a családi napközit működtető a saját otthonában nyújtja az ellátást, háziorvosi igazolással kell tanúsítania, hogy a vele közös háztartásban élő személy egészségi állapota nem veszélyezteti az ellátandó gyermeket.

Az ellátást nyújtó személy kiválasztásánál előnyben részesítendő az, akinek csecsemő- és (kis)gyermekgondozó, óvodapedagógus, tanító, tanár vagy védőnő képesítése van, továbbá e területeken szerzett gyakorlattal rendelkezik, vagy aki saját gyermekének nevelése közben megfelelő tapasztalatokra tett szert.

A feladatot olyan kiegyensúlyozott, nyugodt, magabiztos, érett személyiségű ember vállalhatja, aki alkalmas arra, hogy a rábízott gyermek mindennapi ellátását az elvárt színvonalon egyenletesen, felelősséggel végezze. Örömmel gondoz-nevel, magától értetődőnek tartja, hogy ez az egyéni szükségletek figyelembe vételével, a gyermek együttműködésére építve történjen.

Általános emberi magatartására a nyitottság a jellemző, elfogadja a más nemzetiségű/etnikumú, vallású embert, a fogyatékkal élő gyermeket és felnőttét, tiszteletben tartja másoknak az övétől eltérő, de erkölcsileg elfogadható nézeteit, meggyőződését.

Napközbeni ellátó tevékenységét csak abban az esetben kezdheti meg, ha eredménnyel részt vesz a *családi napközi felkészítő tanfolyamon* a 29/2003.(V.20.) ESZCSM rendeletben leírtak alapján.

A Gyvt. 15.§ (8) A gyermekvédelmi rendszerben a külön jogszabályban meghatározott munkakörben nem foglalkoztatható az a személy, aki ellen a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényben (a továbbiakban: Btk.) büntetni rendelt, a gyermek sérelmére elkövetett szándékos bűncselekmény miatt eljárás folyik, vagy akit jogerős bírói ítélettel ilyen bűncselekmény miatt ítélték el. Nem foglalkoztatható továbbá az a személy sem, akinek szülői felügyeleti joga a gyermek átmeneti nevelésbe vétele miatt szünetel, vagy akinek szülői felügyeleti jogát a bíróság jogerős ítéletével megszüntette.

Kíváncsi vagyok, hogy a későbbiekben is képezze magát és fejlessze tudását, legyen tájékozott a munkájával kapcsolatos kérdéskörben. Érdeklődjön a gyermekgondozás-nevelés szakmai kérdései iránt, szívesen vegyen részt előadásokon, továbbképzéseken, olvasson ebben a témában.

¹ Hatályon kívül helyezte: 46/2003. (VIII. 8.) ESZCSM rendelet 99. § (1) c).

A családi napközi létesítésének és működésének közegészségügyi követelményei

Minden családi napközi működésének megkezdéséhez a szolgáltató tevékenység helye szerint területileg illetékes ÁNTSZ kistérségi/fővárosi kerületi intézete a működési engedélyezési eljárásban szakhatóságként működik közre. Az engedélyezési eljárásban az illetékes tűzoltóság és építési hatóság is részt vesz.

Családi napközit ott lehet létesíteni, ahol biztosíthatóak a rendelkezési célnak megfelelő, az építmények létesítésére vonatkozó, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Kormány rendelet (továbbiakban: OTÉK) 50.§. (2) bekezdésben foglalt általános előírások.

1. Általános követelmények

Családi napközi működhet kertes családi házban, lakásban illetve e célra kialakított helyiségben, épületben. A családi napközi létesítésekor biztosítani kell a helyiségek rendeltetésének megfelelő szellőzési, fűtési, természetes és mesterséges megvilágítási lehetőséget. A gyermekellátás céljára használt területek, helyiségek balesetmentességét biztosítani kell.

A családi napköziben ivóvíz-minőségű víz szükséges. A folyamatos melegvíz ellátásról gondoskodni kell. A szennyvizet közcsatornába kell vezetni, ennek hiányában a területileg illetékes hatóságok előírásai szerint kell azt elhelyezni. Tározó a játszóudvar területén nem alakítható ki.

2. Udvar

A gazdasági udvart és játszóterületet el kell különíteni. Az udvaron lévő, de játszóterületen kívül eső helyiségeket (pl.: gazdasági épület, szerszámtároló, stb.) zárva kell tartani. A balesetet vagy veszélyhelyzetet előidéző tárgyak (pl.: kisgépek, vegyi anyagok, rovarirtók, stb.) elzárt tárolásáról gondoskodni kell.

A szabadtéri játszásra elkülönített udvar/kert biztonságos kialakítású legyen. Olyan kerítéssel kell körülvenni, amely megakadályozza a gyermekek felügyelet nélküli kijutását. A terület mentes legyen az ártalmas (pl.: mérgező, tüskés, erősen allergén, testnyílásba helyezhető bogyók, stb.) növényektől.

A szabadtéri játékok legyenek az életkori sajátosságoknak megfelelőek, épek, nem balesetveszélyesek. Folyamatos karbantartásukról gondoskodni kell. A mobil udvari játékok megfelelő tárolását biztosítani kell. A stabil játszószerkezetek esési területét az MSZ EN 177 vonatkozó szabvány szerint ütécscillapító védelemmel kell ellátni. A megrongálódott játékokat a gyermek környezetéből el kell távolítani.

A játszótéri eszközök biztonságáról a 78/2003. (XI. 27.) GKM rendeletben foglaltak az irányadóak.

Amennyiben az udvaron homokozó van, a homok teljes cseréjéről kétfévente szükséges gondoskodni. A homokot legalább hetente egy alkalommal átforgatni (felásni) és használaton kívül takarni kell.

Udvarral, kerttel nem rendelkező családi napközinnél a gyermekek levegőztetéséről és szabadtéri mozgásfejlesztő játéklehetőségéről az épület közelében kell gondoskodni (közjátszóter, bérelt terület stb.).

3. Előszoba – Öltöző lehetőség

Elegendő hely szükséges minden gyermek ruhájának és cipőjének elhelyezésére és gondoskodni kell valamilyen ülőalkalmatosságról. A gyermekek váltó ruhájának és váltó cipőjének megfelelő tárolását biztosítani kell

4. Lakószoba (a gyermekek nappali tartózkodására szolgáló helyiség)

A helyiség több funkciót is betölt (játzó-, foglalkoztató-, tanuló-, pihenőhelyiség), melyben minimum 2 m² alapterület szükséges gyermekenként. A helyiség 12 m²-nél kisebb nem lehet.

A padozat résmentes, könnyen tisztítható, fertőtleníthető melegpadló legyen.

A napközbeni alvást igényelő gyermekek számára, koruknak, fejlettségüknek, megfelelő fekvőhelyet kell biztosítani, külön (a még nem iskolásoknak jellel ellátott) takaróval és párnával. Az ágyhuzatokat szükség szerint, de legalább kéthetente ki kell mosni. A gyermekek ágyneműjét úgy tárolják, hogy az alvófelületek ne érintkezzenek egymással (pl. textilzsák).

A lemosható játékokat szükség szerint, de legalább hetente - fertőző betegség előfordulásakor naponta - le kell mosni és fertőtleníteni. A fertőtlenített játékokat meleg folyóvízzel többször, alaposan le kell öblíteni.

Az iskolás gyermekek számára megfelelő helyet kell biztosítani a tanuláshoz és a tanszerek tárolásához (tanulóasztal, szék, helyi megvilágítás).

5. Fürdőszoba, mosdó

Mosdókagyló és WC, szükség esetén bili rendszeresítéséről gondoskodni kell (hét gyermekre 1 mosdókagyló és 1 WC). A kisebb gyermekek számára a mosdókagyló elérhetőségét

biztosítani kell (dobogó). Kétéves kortól elfogadható a normál méretű WC-ülőkére helyezhető gyermekülőke.

Pelenkás gyermek gondozásakor a pelenkázó asztalt minden gyermek pelenkázása után fertőtleníteni kell (fertőtlenítésre alkalmas fertőtlenítőszerrel, a szer használati utasításában leírtak szerint).

Textilpelenka használata esetén, a széklettel szennyezett pelenkát átöblítés után fertőtlenítőszeres, fedett tárolóedényben kell tárolni mosásig. A vizeletes pelenkák részére külön, fedett tárolóedény szükséges.

Amennyiben papírpelenkát alkalmaznak, a használt pelenka nylon, vagy fólia tasakkal bélelt fedeles, lehetőleg lámpedálos tárolóedényben gyűjthető, majd a települési hulladékba tehető.

Bilik használata esetén, azokat a WC-be kell üríteni, majd minden használat után ki kell mosni és fertőtleníteni.

Minden gyermek külön törölközővel és fésűvel rendelkezzen, melyet a még iskolába nem járó gyermekek számára jellel kell ellátni. A törölközők cseréjét szükség esetén, de legalább hetente egyszer biztosítani kell.

6. Festés

Évente meszelní kell a konyhát, mosdót és élelmiszerkamrát.

A szobák és más belső helyiségek festését és/vagy tapétázását, ill. a nyílászárók festését szükség szerint, de legalább ötévente kell elvégezni.

7. Takarítás - fertőtlenítés

A családi napközi helyiségeiben naponta nedves, (szükség esetén) fertőtlenítőszeres takarítást kell végezni. Más takarítóeszközt (vödör, felmosó) kell használni a konyhai, és más az egyéb helyiségekben.

A takarítást úgy kell beosztani, hogy a gyermekek napirendjét ne zavarja.

Szükség szerint gondoskodni kell a rovar- és rágcsálóiirtásról olyan időpontban, amikor a gyermekek nem tartózkodnak a családi napköziben.

8. Egészségvédelemmel kapcsolatos követelmények

Családi napközibe csak olyan gyermek vehető fel, aki:

- az életkorhoz kötött védőoltásokkal rendelkezik (dokumentációval igazolható módon – védőoltási könyv),
- fertőző megbetegedésbe nem szenved (nem lázas, fejtetves, illetve serkés, rühes, stb.).

A családi napköziben megbetegedett gyermeket az ellátást nyújtó tőle elvárható módon sürgősségi ellátásban részesíti (lázcsillapítás, ágynyugalom, sebellátás). A beteget az egészséges gyermekektől lehetőség szerint el kell különíteni és a szülőt azonnal értesíteni kell. Biztosítani kell a sürgősségi ellátáshoz szükséges elsősegélynyújtó felszerelést, melyet elérhető helyen, de a gyermekek által nem hozzáférhetően kell tartani

A családi napköziben csak egészséges személy dolgozhat. Az ellátást nyújtó és a kisegítő személynek külön jogszabályban előírtak szerint kell az egészségügyi alkalmasságot igazolni. Az erről szóló dokumentumot a helyszínen kell tartani és az ellenőrző szervek kérésére felmutatni.

Családi napközi területén a dohányzás tilos.

A gyógyszereket, veszélyes anyagokat, veszélyes készítményeket zártan kell tárolni.

Háziállatot csak biztonságosan, a gyermekek tartózkodási helyétől elkülönítetten (a gyermekek védelmét biztosítva) lehet tartani.

A családi napközi létesítésének és működésének tárgyi feltételei

1. Milyen legyen a berendezés?

A családi napközi berendezésének a gyermekek életkorához, fejlettségéhez, igényeihez kell igazodnia. Miután az ellátás családi környezetben történik, nem kell megfelelnie a bölcsődével vagy óvodával szemben támasztott követelményeknek, de néhány alapvető igényt ki kell elégítenie.

Ha a családi napköziben 3 évesnél fiatalabb és 3-14 éves kor közötti gyermekeket is elhelyeznek, az 1 éves kor alattiak részére elkülönített játszó- és öltözőhelyet kell kialakítani.

Elengedhetetlen, hogy az egy éven aluli kicsiknek legyen saját ágyuk. Azoknak a nagyobb gyermekeknek, akik igénylik a napközbeni alvást, pihenést - biztosítani kell arra alkalmas helyet (heverőt, összecusukható fektetőt).

Be kell szerezni olyan méretű székeket és asztalokat, amelyek mellett a gyermekek kényelmesen tudnak étkezni, tanulni, illetve játszani.

A bútorokat úgy kell elhelyezni, hogy a gyermekeknek elegendő hely jusson játékra, a nagyobbaknak legyen egy nyugodt sarkuk, ahol zavartalanul tanulhatnak.

Meg kell teremteni a kézmosás, mosakodás feltételeit is: ha felnőtt mosdó áll rendelkezésre, gondoskodni kell biztonságos „kislépcsőről”, dobogóról, amely segíti a gyermekeket, hogy elérjék a vízcsapot, de ha megoldható, legjobban a gyermekek magasságához méretes mosdó.

Személyes eszközeiket - fésűt, törülközőt, fogkefét - a gyermekek által elérhető, állandó helyen célszerű tartani - valamilyen megkülönböztető jelzéssel ellátva -, hogy önállóan tudják használni.

Ajánlatos a gyermek WC-ülőke használata és a kicsik részére dobogó. Amennyiben bilit is használnak, tisztántartásáról, fertőtlenítéséről gondoskodni kell.

2. Milyen gyermekbútorra van szükség?

A csecsemő öltöztetésére, pelenkázására olyan állandó helyet kell kialakítani a lakásban, amely csak erre a célra szolgál, könnyen tisztán tartható, fertőtleníthető.

Ez lehet pólózó, falra szerelt, lehajtható vagy asztalra, szekrénykére tehető sima falap. Lényeg, hogy ne borulhasson fel használat közben, és olyan magasságban helyezték el, hogy

a felnőtt számára kényelmes legyen. Ágyon vagy heverőn is tisztázható és öltöztethető a csecsemő vagy a kisgyermek, ez azonban kényelmetlen az öt gondozó felnőttnek.

Csecsemő számára legkényelmesebb fekhely a rácsos gyermekágy. A közepes méretű gyermekágy nagysága 60 x 120 cm. Az ennél kisebb gyermekágy csak addig felel meg, amíg a kisgyermek abban nem áll fel, mert a nagyobbak a rács magassága miatt abból könnyen kibukhatnak.

A már oldalra, hasra forduló csecsemőnek is elegendő mozgáshelyet kell biztosítani az ébrenlét idejére. Erre megfelelő a normál méretű hempergő (1 x 1 m). Ha már kúszni, mászni tud, vagy járni tanul, a legjobb elkerített helyet biztosítani a számára. Az úgynevezett elkerített szobasarkot vagy játszóhelyet jól rögzített, nem túl magas faráccsal célszerű elválasztani a szoba többi részétől. (Ebben jól lehet kapaszkodni). Miután a kisgyermek átlát rajta, nem érzi magát kirekesztve, és higiénés szempontból is védett helyen kúszhat, mászhat, játszhat anélkül, hogy a nagyobbak zavarnák. Az elkerített játszóhely szabadságot, biztonságot jelent a gyermeknek, nyugalmat a felnőttnek.

A egy éven felüli járni tudó gyermeke részére alvásra célszerű a gyermekfektető használata.

A biztosan még nem ülő gyermeket javasolt ölben etetni. Nem ajánlott a magas etetőszék, mert könnyen felborulhat, emiatt be kellene kötni benne a gyermeket, vagy állandóan mellette kellene állni, amíg eszik.

A már biztosan ülni, járni tudó kicsik és az óvodások részére olyan asztalt, széket kell biztosítani, amelyen kényelmesen ülnek - kapaszkodás, illetve meghajlás nélkül tudnak enni -, és talpuk a földön nyugszik. A családi napköziben jól megfelel a célnak a konyhai ülőke és a sámlis is. Az ülőpárnák alkalmazása segíthet a megfelelő magasság kialakításában. Fontos, hogy a gyermek önállóan tudja a helyét elfoglalni és elhagyni.

A nyugodt tanulás feltételeinek megteremtése érdekében: csendes, állandó helyet, a tanszerek tárolására is alkalmas, a gyermek méreteihez igazodó asztalt kell biztosítani, kényelmes székekkel, megfelelő megvilágítással.

3. A jó gondozás egyéb kellékei

Az étkezéshez használt eszközök beszerzésekor célszerű figyelembe venni a következőket. A gyermekek asztalára étkezéskor helyezzünk tiszta textil abroszt. A tálaló edényeknek jénai tálok a legalkalmasabbak. A kancsók, poharak (durit) lehetőleg üvegből, a tányérok alföldi porcelánból, az evőeszközök és az edények rozsdamentes anyagból legyenek, melyek jól tisztántarthatóak, esztétikusak és méretükben megfelelőek. Étkezéskor használjunk, ha szükséges előkét, és minden esetben papírszalvétát.

A csecsemő számára az ivás technikájának elsajátításához olyan alakú pohár felel meg leginkább, amelynek felső pereme kissé kifelé hajlik, mert jól rásimul a csecsemő ajkára. Etetéshez a szokványos formájú kávéskanál válik be, ha hegye lekerekített, és nem éles a széle. A csecsemő edényeit elkülönítetten kell kezelni!

Az önállóan ülő gyermekek ügyesen, kényelmesen esznek az ún. gyermekkanállal, amely akkor a legjobb, ha rozsdamentes acélból készült. A műanyag kanál széle éles, könnyen törik, az alumínium kanál sem jó éles széle miatt.

A családi napköziben a gyermekek saját ruhájukat használják, célszerű azonban váltóruháról, -cipőről gondoskodni (szülőktől bekérni) s azt megfelelő helyen, a felnőttek ruhatárától

elkülönítetten tárolni.

Az ágynemű könnyen kezelhető, izléses legyen, télen melegebb-, nyáron könnyű flaneltakarót javasolt használni.

4. Fontos eszköz a játék

Ahhoz, hogy a gyermekek valóban jól érezzék magukat a családi napköziben, szükségük van koruknak és fejlettségüknek megfelelő játékokra is. Természetesen a gyermekek bevihetik a kedvenc játékaikat is, és a szülők is segíthetnek a készlet bővítésében.

A játékok kiválasztásánál, a játékkészlet összeállításánál a következő szempontokat kell figyelembe venni:

Egészségügyi szempontok

- könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen,
- balesetet ne okozzon (ne legyen törött, ne legyen könnyen törhető, ne essen szét darabjaira, ne legyenek éles sarkai, ne lógjon hosszú zsinórón, ne legyen túl nehéz).

Pedagógiai szempontok

- lehetőleg minél több tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek,
- a játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren az érdeklődést,
- több fajta tevékenységre lehessen felhasználni,
- legyenek más nemzetek szokásait tükröző játékok,
- játékválasztásnál legyen szempont a nemek közötti egyenlőség elvének betartása (a kislányoknak is legyen autó, a fiúknak is baba).

Legyenek babák, labdák, állatfigurák, kendők, autók, kézügyességet fejlesztő anyagok a kézimunkázáshoz, gyurmázáshoz, papírmunkához, építőjátékok, szerepjáték kellékek (a szokásos háztartási kellékek, mint pl. edények, serpenyők, kanalak, műanyag dobozok, kosárcák remek játékszerként szolgálnak), gyermekkártyák, dominók, kirakók korosztályonként válogatott képes, mese- és ifjúsági könyvek, stb.

A nagyobb gyermeknek is szüksége van pihenési időre, „kuckóra”, ahol játszhat, olvashat, zenét hallgathat, anélkül, hogy a többiekkel kölcsönösen zavarnák egymást. Néhány érdekes könyv, társasjáték, nagymozgásos játék (labda, csúszda) számukra is vonzóvá teheti a családi napköziben tartózkodást.

A kertben, szabad levegőn játszó gyermekeknek is szükségük van játékszerre, a homokozáshoz, pancsoláshoz, mozgáshoz, pl. homokozó lapátokra, vödörkre, kis biciklikre, talicskákra, labdákra, úszójátékokra.

5. Biztonság

A könnyen elmozdítható bútorokat feltétlenül rögzíteni kell, nehogy a gyermek belekapaszkodva magára ránthassa.

A különböző dísz tárgyakat (vázát, virágcserepet) olyan magasra kell tenni, hogy a kisgyermek ne érhesse el.

A lámpákat úgy kell elhelyezni, hogy a gyermek se a kapcsolót, se a villanyégőt ne érhesse el. A háztartásban lévő elektromos készülékek zsinórjának szigetelése ép legyen. Csak földelt vezetékkel ellátott berendezések használhatók. A használaton kívüli készülékek árammentességét biztosítani kell, hogy a gyermek ne tudja bekapcsolni azokat. Az elérhető konnektorokat vakdugóval kell ellátni.

A csecsemőágy rácspálcái közötti távolság maximum 8 cm lehet. A matrac mindenütt szorosan simuljon az ágy széléhez.

A kertben elhelyezett rögzített mozgásfejlesztő eszközök, játékok telepítésénél a játszótéri eszközök biztonságáról 78 /2003.(XI.27.) GKM rendeletben leírtak szerint kell eljárni.

Hinta sem az ajtófélfák között, sem a kertben nem engedhető meg a 0-4 éves korú gyermekek esetében. Négy évesnél idősebb gyermekek esetén a kertben elhelyezett hintáknál az MSZ EN 1177 szabványban leírtakat kell alkalmazni. Gondoskodni kell a hinta használatakor, hogy a felnőttek közvetlen felügyelete biztosított legyen. Használaton kívül pedig ki kell akasztani.

A játékok tárolásánál fontos szempont, hogy a kicsik ne férjenek hozzá a nagyok játékához, mert azok veszélyesek lehetnek a számukra (pl. apró gyöngyök, stb.).

Nylon zacskóban játékot tárolni tilos.

Az erkély / terasz védőkorlátja csak függőleges osztású lehet. Az egyes elemek egymástól való távolsága 7-9 cm. A védőkorlát olyan magas legyen, hogy a gyermek akkor se eshessen ki, ha valamire feláll. A lépcsőkre alul, felül védőrács szükséges.

A mosószeret, tisztítószereket, különböző vegyszereket, gyógyszereket zárható szekrényben, lehetőleg a gyermekek által használt területen kívül kell tárolni.

A lakásban és a kertben nem lehetnek szúró és mérgező növények.

A lépcsők és a kinti lejtős részek csúszásmentesek legyenek.

A családi napközi létesítése

A családi napközi a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája, mint szolgáltatótevékenység működési engedély alapján végezhető

A működésének engedélyezésére *a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről* szóló 259/2002. (XII.18.) Kormány rendeletben foglaltak irányadóak.

A működési engedély kiadására a 331/2006.(XII.23.) Kormány rendelet mellékletében a családi napközi fenntartójának székhelye, illetőleg telephelye szerint illetékes kijelölt települési önkormányzat jegyzője jogosult.

A családi napközi szolgáltató tevékenység keretei:

- állami: állam, helyi önkormányzat, helyi kisebbségi önkormányzat,
- nem állami: természetes személy, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező társaság.

A családi napközi szolgáltató tevékenységet fenntartók típusai:

- települési önkormányzat
- megyei, fővárosi önkormányzat
- kisebbségi önkormányzat
- kistérségi társulás
- egyházi jogi személy
- közhasznú társaság
- közhasznú alapítvány
- társadalmi szervezet
- alapítvány
- közalapítvány
- szociális vállalkozás
- gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozás
- társas vállalkozás
- központi költségvetési szerv
- nonprofit gazdasági társaságok (nonprofit-, kkt, bt, kft, rt. közhasznú, vagy kiemelkedően közhasznú változata)
- szociális szövetkezet, stb.

1. A működési engedély kiadása iránti eljárás

1. A családi napközi fenntartására jogosító vállalkozói engedély kiadása

Az egyéni vállalkozásokról szóló 1990. évi V. törvény 2. § (2) alapján a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység vállalkozás keretében történő folytatását külön kormányrendelet szabályozza - 259/2002.(XII.18.) Kormány rendelet Amennyiben tehát a családi napközi fenntartója természetes személy, úgy a működtetésre engedélyt kizárólag gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói igazolvány birtokában kaphat a 259/2002.(XII.18.) Korm. rend. 16.§ (1) értelmében.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozás engedélyezésére a 188/1999.(XII.16.) Korm. rend. 18-20. §-ában foglaltak az irányadóak azzal az eltéréssel, hogy családi napközi esetében a működtetésre jogosító vállalkozói engedély kiadásához szociális vagy gyermekvédelmi, illetőleg közoktatási területen szerzett legalább 3 éves szakmai gyakorlat megléte nem szükséges, továbbá családi napközi esetében az engedély kiadásához nem szükséges előzetes szakmai gyakorlatot igazolni.

A vállalkozói engedély kiadása a vállalkozó székhelye szerint illetékes – kijelölt – városi vagy fővárosi kerületi önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe tartozik - 188/1999.(XII.16.) Kormány rendelet értelmében.

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyt az a természetes személy kaphat, aki:

- az egyéni vállalkozásokról szóló 1990. évi V. tv. alapján egyébként jogosult lenne vállalkozói igazolvány megszerzésére,
- a vállalkozói engedély iránti kérelemhez csatolni kell a kérelmező három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványát, a kérelmező azon nyilatkozatát, hogy vele szemben nem állnak fenn az egyéni vállalkozásról szóló 1990. évi V. tv. 5. §. (1) a-g. pontjában foglalt kizáró okok (valamely foglalkozástól való eltiltás, nem korlátlanul felelős tagja gazdasági társaságnak, korábban kiadott vállalkozói igazolványát nem vonták vissza, adó- vám- vagy társadalombiztosítási tartozása nincs,
- a vállalkozói engedély tartalmazza a vállalkozó társadalombiztosítási azonosító jelét, adószámát, székhelye, telephelye címét, vállalkozói tevékenységének körét és formáját.

2. A családi napközi működési engedélyének kiadása

A családi napközi szolgáltatótevékenység működési engedély alapján végezhető a 259/2002.(XII.18.) Korm. rend. 3. § (1) értelmében.

A működési engedély kiadásáról a fenntartó kérelmére a családi napközi szolgáltató székhelye, illetőleg telephelye szerint illetékes kijelölt városi, fővárosi kerületi jegyző a kérelem beadását követő harminc napon belül határozattal dönt - 259/2002.(XII.18.) Korm. rend. 3. § (2). Telephelyen végzett szolgáltatótevékenység folytatásához külön működési engedélyt kell kérni - 259/2002.(XII.18.) Korm. rend. 3. § (6).

A kérelmezőnek nyilatkoznia kell arról, hogy a szolgáltató

- vérszerinti gyermeke nincs átmeneti vagy tartós nevelésben,
- kiskorú sérelmére elkövetett szándékos bűncselekmény miatt nem állt bírósági ítélet hatálya alatt,
- 7 gyermek ellátása esetén a kiegészítő feladatokra állandó segítője van,
- helyettesítése betegsége vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén megoldott az alkalmassági feltételeknek megfelelő személlyel.

A működési engedély kiadása iránti kérelemhez csatolni kell:

259/2002.(XII.18.) Korm. rend. 4. § (3,6,7,8)

- a szolgáltató részéről a felkészítő tanfolyam elvégzését bizonyító irat hiteles másolatát,
- a szolgáltató három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványát,
- nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy vele szemben nem állnak fenn a *Gyvt.15.§-ának (8)* bekezdésében meghatározott kizáró okok,
- a házi orvos igazolását arra vonatkozóan, hogy a családi napközi gondozója, és a vele egy háztartásban élő személyek egészségi állapota nem veszélyezteti az ellátandó kiskorúakat, és a szolgáltató érvényes egészségügyi könyvét
- a szolgáltató tevékenység célját, alapelveit, módszereit tartalmazó szakmai programot a kiegészítő szolgáltatásokkal együtt
- a szolgáltató tevékenység folytatására szolgáló épület (épületrész) használati jogcímét bizonyító okiratot,
- a fenntartó által elfogadott, a szolgáltató tevékenység során okozott kár megtérítésére vonatkozó felelősségbiztosítási szerződés másolatát,
- a fenntartó adószámát,
- alapítvány, közalapítvány, a fenntartó alapító okiratát és a bírósági nyilvántartásba vételének egy hónapnál nem régebbi igazolását,
- az egyesület, az alapszabályát továbbá bírósági nyilvántartásba vételének egy hónapnál nem régebbi igazolását,
- egyházi jogi személy, az arra jogosult egyházi jogi személy egy hónapnál nem régebbi nyilatkozatát arról, hogy a szolgáltató tevékenységet egyházi fenntartásban végzik,
- gazdasági társaság, közhasznú társaság, társasági szerződés és a cégbejegyzés egy hónapnál nem régebbi igazolását,
- természetes személy, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyt,
- amennyiben a működtető vagy a szolgáltatásban közreműködő rendelkezik gyermekneveléssel kapcsolatos képzettséggel, és az azt igazoló diplomát, dokumentumot,
- a helyettesítő személynek rendelkeznie kell három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvánnyal, a felkészítő tanfolyam tanúsítványával és nyilatkozni a kizáró okok nem létéről.

A családi napközi szolgáltató tevékenység folytatására szolgáló ingatlanra (ingatlanrészre) vonatkozóan az engedélyező jegyző beszerzi :

- az ÁNTSZ – a szolgáltató székhelye, illetőleg telephelye valamint területi irodájának helye szerint illetékes – városi (fővárosi kerületi) intézetének a közegészségügyi követelmények, teljesítését igazoló szakvéleményét,
- az illetékes tűzoltó parancsnokságnak a tűzvédelmi előírások, teljesítését igazoló szakvéleményét,
- az illetékes építésügyi hatóságnak az építésügyi követelmények teljesítését igazoló szakvéleményét.

A működést engedélyező szerv a családi napközi engedélyezése esetén a szolgáltató székhelyén illetőleg telephelyén, valamint területi irodájában helyszíni szemlét tart. Nem kell a székhelyen helyszíni szemlét tartani, ha ott ellátást nem nyújtanak.

A működési engedély kiadása a 259/2002.(XII.18.) Korm. rend. 5. § alapján:

A működést engedélyező szerv a szolgáltató tevékenységet engedélyezi, ha

- a kérelem és mellékletei megfelelnek a jogszabályban foglaltaknak,
- a tárgyi és személyi feltételek megfelelnek a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek,
- nem állami fenntartónak nincs köztartozása,

- a családi napközi a szolgáltató tevékenység folytatására szolgáló ingatlan (ingatlanrész) alkalmas a gyermekek ellátására.

A működési engedélyben fel kell tüntetni a 259/2002. (XII.18.) Korm. rend. 6. § szerint:

- a fenntartó nevét, székhelyét,
- a szolgáltató tevékenység típusát és formáját,
- az ellátási területet,
- az ellátás kezdő időpontját,
- a családi napközi férőhelyszámát,
- a szolgáltató illetve telephely ágazati azonosítóját,
- határozott, vagy határozatlan időre adták ki,
- a szolgáltatás tevékenységet végző személy (személyek) nevét,

Amennyiben a fentiekben felsorolt adatokban változás következik be, úgy azt a vállalkozónak 15 napon belül be kell jelentenie az engedélyt kiadó jegyzőnek.

Amennyiben a családi napközi tevékenysége, székhelye, telephelye bármely, a működési engedély szempontjából jelentőséggel bíró jellemzője megváltozik, a működési engedélyt - az új körülményeknek, tényeknek megfelelően - ismételtén kérelmezni kell.

A fenntartó, működtető köteles kérni a működési engedély módosítását, ha a családi napközi fenntartójának, működtetőjének a neve, székhelye, ellátási területe, férőhelyek száma megváltozik. [259/2002. (XII.18.) Korm. rend. 8. §].

Ha az engedélyező szerv engedély nélkül működő családi napköziről szerez tudomást, kötelezi a fenntartót a szolgáltató tevékenység abbahagyására, ha a gyermekek elhelyezésére szolgáló épület állaga vagy a szolgáltató működése a gyermekek életét, testi épségét vagy egészségét súlyosan veszélyezteti, illetve a gyermekek más alkotmányos jogait súlyosan sérti. Más esetekben felszólítja a fenntartót, hogy 30 napon belül kérelmezze a családi napközi működési engedély kiadását. Amennyiben a fenntartó a felszólításnak nem tesz eleget - eltiltható a tevékenység gyakorlásától. [259/2002. (XII.18.) Korm. rend. 9. §].

Az engedélyező a működési engedély kiadásáról tájékoztatja, :

- a fenntartót,
- a szakhatóságokat (ÁNTSZ, tűzoltó, építési hatóságok),
- a település jegyzőjét, ahol az ellátás t nyújtják,
- Magyar Államkincstár illetékes Igazgatóságát,
- az illetékes Regionális Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatalát,
- az illetékes gyermekjogi képviselőt.

2. Nyilvántartásba vétel

A kijelölt önkormányzat jegyzője nyilvántartásba veszi azokat a családi napköziket, melyekre a vonatkozó jogszabályok szerint működési engedélyt adott ki.

A nyilvántartásba vétel érdeke a vállalkozónak, az önkormányzatnak, a szülőknek:

- működési keretet biztosít a vállalkozásnak, a szülők és más igénybevevők (pl. munkahelyek) felé igazolja a szolgáltatás hitelességét, segíti a megismertetését,
- a nyilvántartás egyben jelzi, hogy megfelelő feltételek között, ellenőrzötten működik a családi napközi,
- az önkormányzat a nyilvántartás alapján tudja azt ajánlani a szülőknek.

A nyilvántartásba vételre a - 226/2006.(XI.20.) Kormány rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról - az irányadó.

1. Ágazati azonosító

Az ágazati azonosító az engedélyes egységes azonosító jele.

Az ágazati azonosítót a működést engedélyező szerv a működési engedélyben történő feltüntetéssel adja ki.

Az ágazati azonosítót engedélyesenként kell kiadni. A telephely számára önálló ágazati azonosítót kell kiadni. Szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatást egyaránt nyújtó engedélyesnek egy ágazati azonosítót kell kiadni.

A működést engedélyező szerv az ágazati azonosítót a Foglalkoztatási és Szociális Hivaltól (a továbbiakban: Hivatal) a rendelet 1. számú melléklet szerinti adatok továbbításával kéri meg.

A Hivatal az ágazati azonosítót a működést engedélyező szerv kérelmének beérkezését követő három munkanapon belül - a rendelet 2. számú melléklet szerint - képi és küldi meg a működést engedélyező szervnek.

Az ágazati azonosító megkérése és megküldése elektronikus úton, az engedélyesek országos nyilvántartásának (a továbbiakban: országos nyilvántartás) elektronikus rendszerén keresztül történik.

A megszünt engedélyes ágazati azonosítója másik engedélyesnek nem adható ki.

Amennyiben az engedélyes már rendelkezik ágazati azonosítóval, azt valamennyi, a működési, illetve a normatív állami hozzájárulás igénylésével kapcsolatos ügyben a hatóságnak benyújtott, az eljárást megindító kérelmen, illetve a hatósági döntésben, az e rendelet szerinti, illetve más, statisztikai célú adatszolgáltatáson fel kell tüntetni.

A telephely ágazati azonosítóját megelőzően a székhely ágazati azonosítóját is fel kell tüntetni.

2. Országos nyilvántartás általános szabályai

Az országos nyilvántartás része a Gyvt. 137. §-ának (3) bekezdése szerinti nyilvántartás (a továbbiakban együtt: intézményi nyilvántartás), valamint az Szt. 20/B. §-a szerinti országos jelentési rendszer.

Az országos nyilvántartás adatait a Hivatal egységes adatbázisban kezeli.

Az országos nyilvántartás nem minősül hatósági nyilvántartásnak.

Az országos nyilvántartás a fenntartó, illetve az engedélyes önkéntes adatszolgáltatása alapján további közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatokat is tartalmazhat.

Az engedélyes az országos nyilvántartásba a működés engedélyezésekor a 9. § szerint történő adatrögzítéssel kerül felvételre.

Az országos nyilvántartásból az engedélyest törölni kell, ha ideiglenes vagy határozott idejű működési engedélye valamennyi általa nyújtott szolgáltatásra lejárt és új működési engedélyt a részére nem adtak ki, a működési engedélyét valamennyi általa nyújtott szolgáltatásra vonatkozóan visszavonták a Gyvr. 10. § (1) bekezdés.

A törölt engedélyes természetes személy fenntartójának nevét, székhelyét, valamint adószámát törölni, az egyéb adatokat archiválni kell. A törlést és az archiválást a Hivatal hajtja végre a működési engedély lejártát, illetve a működési engedély visszavonására

vonatkozó adatok rögzítését követő harminc munkanapon belül.

Az országos nyilvántartás adatai - az adószámok kivételével - elektronikus úton bárki számára hozzáférhetőek.

A Hivatal az országos nyilvántartás adatait egyedi azonosításra alkalmas módon, statisztikai célra átadja a Központi Statisztikai Hivatalnak.

3. Intézményi nyilvántartás

Az intézményi nyilvántartás engedélyesenként tartalmazza a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység esetén a rendelet 4. számú melléklete szerinti adatokat.

Az első fokon eljáró működést engedélyező szerv az intézményi nyilvántartás adatait az általa közvetlenül elérhető nyilvántartásban a működési engedélyt kiadó, módosító, ismételten kiadó vagy visszavonó határozat jogerőre emelkedését követő öt munkanapon belül rögzíti, ha a határozat első fokon jogerőre emelkedett.

Az iratok hozzá történő visszaérkezését követő öt munkanapon belül rögzíti, ha a határozat másodfokon emelkedett jogerőre, vagy ha a határozatot a bíróság hatályon kívül helyezte, illetve a felügyeleti szerv megváltoztatta, megsemmisítette.

Ha a működést engedélyező szerv az intézményi nyilvántartásban hibás vagy hiányos adatot észlel, azt soron kívül kijavítja, kiegészíti, illetve törli. Ha a Hivatal, a fenntartó vagy az engedélyes ilyen adatot észlel, nyolc napon belül értesíti a működést engedélyező szervet.

4. Országos jelentési rendszer

Az országos jelentési rendszer a szociális szolgáltatásokat nyújtó engedélyesekre terjed ki, és engedélyesenként tartalmazza a rendelet 5. számú melléklet szerinti adatokat.

Az országos jelentési rendszer számára a rendelet 5. számú mellékletben meghatározott adatokat a fenntartó évente két alkalommal:

a) január 15-éig a december 31-ei jelentési időpontra, valamint a július 1-je és december 31-e közötti jelentési időszakra,

b) július 15-éig a június 30-ai jelentési időpontra, valamint a január 1-je és június 30-a közötti jelentési időszakra szolgáltatja.

Új engedélyes, illetve új szociális szolgáltatás esetén az országos jelentési rendszer számára először a szolgáltatás megkezdésének - a jogerős működési engedélyben meghatározott - időpontját követő első jelentési időpontra, valamint a szolgáltatás megkezdésének működési engedélyben feltüntetett időpontja és az első jelentési időpont közötti időszakra kell adatot szolgáltatni.

Az országos jelentési rendszer számára az adatokat - a Hivatal internetes honlapján közzétett elektronikus úrlapon kell szolgáltatni.

Az elektronikus űrlap kitöltése során a fenntartó a Hivatal által kiadott jelszóval azonosítja magát.

Az adatszolgáltatás - a fenntartó kérelmére - úgy is történhet, hogy az elektronikus űrlapot az engedélyes tölti ki, és a fenntartó hagyja jóvá. Ebben az esetben az engedélyes a Hivatal által a számára külön kiadott jelszóval, a fenntartó pedig a Hivatal egységes adatbázisában kezeli.

Azon egyházi, nem állami fenntartó, amely csak egy,

a) legfeljebb három szociális alapszolgáltatást, vagy

b) legfeljebb két szociális alapszolgáltatást és gyermekjóléti szolgáltatást

nyújtó engedélyest tart fenn, adatszolgáltatási kötelezettségét a Hivaltól igényelt nyomtatványon is teljesítheti.

Ha a fenntartó vagy az engedélyes az országos jelentési rendszerben hibás vagy hiányos adatot észlel, köteles arról soron kívül - az adatszolgáltatással megegyező módon - értesíteni a Hivatalt.

Ha a működést engedélyező szerv az országos jelentési rendszerben olyan adatot észlel, amely a működési engedélyben foglaltakkal vagy a hatósági ellenőrzés megállapításaival ellentétes, köteles arról soron kívül értesíteni a Hivatalt. Ha az adatok hatósági ellenőrzés során váltak ismertté, az értesítéshez mellékelni kell az ellenőrzésről készített jegyzőkönyv, illetve az ellenőrzés eredményeképpen hozott határozat másolatát.

Ha a normatív állami támogatást folyósító és ellenőrző szerv az országos jelentési rendszerben olyan adatot észlel, amely a normatív állami hozzájárulás igénylésében, az arról történő lemondásban vagy az elszámolásban foglaltakkal, illetve az ellenőrzés megállapításaival ellentétes, köteles arról soron kívül értesíteni a Hivatalt. Az értesítéshez mellékelni kell az adatot alátámasztó irat másolatát.

A Hivatal az értesítés kézhezvételét követő 8 munkanapon belül a hibás vagy hiányos adatot - a fenntartó egyidejű tájékoztatása mellett - az értesítésben foglaltaknak megfelelően kijavítja, kiegészíti, illetve törli.

3. Ellátási szerződés és a szolgáltatás igénybevételéről szóló megállapodás

3.1. Ellátási szerződés

A gyermekek napközbeni ellátása a települési önkormányzatok gyermekjóléti alapellátási kötelezettsége. Ezt a feladatot az önkormányzat elláthatja saját intézményei által, állami, vagy nem állami szervvel kötött ellátási szerződés útján, de biztosíthatja a kettő kombinációjával is.

A helyi önkormányzat képviselő-testülete az ellátási szerződés megkötését, módosítását, illetve annak megszüntetését nem ruházhatja át.

Az ellátási szerződés létrejöttét a helyben szokásos módon közzé kell tenni. (Gyvt. 97. §)

A feladatellátást tartalmazó ellátási szerződés tartalmát a felek szabadon állapítják meg, azonban *a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 121.§-a alapján* az ellátási szerződést írásba kell foglalni.

Az ellátási szerződésnek tartalmaznia kell:

- a szolgáltatást végző jogállása szerinti bírósági bejegyzés, illetve a szociális tevékenységet végző egyéni és társas vállalkozó tevékenységére vonatkozó hatósági engedély adatait,
- az ellátás formáját, az ellátásban részesítendők körét, számát,
- a szolgáltatást végző nyilatkozatát a szakmai követelmények, nyilvántartási kötelezettségek ismeretére és betartására vonatkozóan,
- a szolgáltatásért fizetendő díj mértékét és annak átutalására vonatkozó kikötéseket,
- a szerződésszegés esetén a szolgáltatás folyamatos biztosítására, valamint a kártérítés mértékére vonatkozó kikötéseket,
- a szerződés felbontásának hónapokban meghatározott idejét,
- az ellátás igénybevételéről tájékoztatási, értesítési kötelezettség,
- a szolgáltatást végző nem állami szerv nyilatkozatát a nyilvántartási kötelezettség, az adatkezelés és az adatvédelem szabályainak ismeretére és betartására vonatkozóan,
- a panaszok érvényesítésének rendjét, az önkormányzat tájékoztatásának formáját, a panaszok kivizsgálására vonatkozó megállapodást,

- az önkormányzat részére beszámolási, tájékoztatósi mód, forma, gyakoriság (évente legalább egyszer)
- adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének módját,
- az ellátási szerződés alapján végzett feladat ellátásához kapcsolódóan a szolgáltatásért járó ellenérték összegét,
- az ellenérték megfizetésével kapcsolatos eljárási kérdéseket, határidőket,
- az ellenértékkal történő elszámolással kapcsolatos kötelezettséget.

3.2. A szolgáltatás igénybevételeéről szóló megállapodás

Megállapodást kell kötni a szülővel gyermeke ellátásáról.

Ha a szolgáltatás igénybevétele nem hatósági határozat alapján történik, a gyermek törvényes képviselője és a működtető - az ellátás kezdetétől számított 15 napon belül – megállapodást köt, amely tartalmazza:

- az ellátás kezdetének időpontját,
- az ellátás időtartamát,
- a nyújtott szolgáltatásokat,
- a térítési díj fizetésére kötelezett személy nevét, lakcímét,
- a személyi térítési díj összegét,
- az ellátás megszűnésére vonatkozó szabályokat.

[259/2002.(XII.18.) Korm. rend. 13. § (1)].

4. A családi napközi ellenőrzése

A működést engedélyező szerv évente legalább egy alkalommal, jogszabályban rögzített kötelezettségként ellenőrzi a családi napközi tevékenységét, működését.

A helyszíni ellenőrzésnek különösen ki kell terjednie a működési engedélyben, a jogszabályban foglaltak betartására, különösen a személyi és tárgyi feltételekre, az ellátottak elhelyezésére, a szakmai követelmények érvényesülésére, a személyi térítési díjak megállapításának jogszerűségére, a szakmai kár megtérítésére vonatkozó felelősségbiztosítási szerződés meglétére.

Soron kívüli helyszíni ellenőrzést tart, ha tudomására jut, hogy a gyermekek elhelyezésére szolgáló épületek állaga, vagy a szolgáltató működése a gyermekek életét, testi épségét vagy egészségét veszélyezteti, illetve más alkotmányos jogait sérti.

Az engedélyező szerv hiányosságot észlel, felszólítja a fenntartót a hiányosságok 60 napon belül történő megszüntetésére.

Az ellenőrzésbe a települési önkormányzat jegyzője bevonhatja a gyermekellátásban jártas, gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező egyéb szakembereket, akik helyszíni látogatással (megfigyeléssel, a dokumentáció áttekintésével), a szülőkkal és az ellátóval folytatott beszélgetéssel győződnek meg a családi napközi megfeleléséről.

A megyei, fővárosi gyámhivatal legalább négyévente ellenőrzi a szolgáltatók szakmai munkáját. A szolgáltató tevékenység ellenőrzésébe bevonja a gyermekek napközbeni ellátásának szakértőit. Ha szabálysértést észlel, jelzéssel él a fenntartó felé és egyidejűleg értesíti a működést engedélyező szervet.

Ha más ellenőrző hatóság észlel hiányosságot, akkor jelzi ezt az engedélyező szervnek, aki a megfelelő intézkedéseket megteszi.

[259/2002. (XII.18.) Korm. rend. 14-15. §]

Az illetékes ÁNTSZ, és Fogyasztóvédelem is ellenőrzést tarthat, melyben meggyőződik a higiéniai viszonyokról és a felhasznált alapanyagok megfelelőségéről.

5. A vállalkozói engedély visszavonása

Az engedélyt a jegyző visszavonhatja, ha

- a családi napközi az engedélyezés alapjául szolgáló feltételeknek nem felel meg,
- ha az engedélyező szerv hiányosságot észlel, a működési engedélyt visszavonja, és kötelezi a fenntartót a szolgáltató tevékenység abbahagyására.
- ha a tevékenység a jogszabályi feltételeknek nem felel meg, és a családi napközi fenntartója a megjelölt határidőig nem intézkedik a szabályszerű működés helyreállításáról.

6. A nem állami fenntartásban végzett szolgáltatótevékenység normatív állami hozzájárulása

A nem állami fenntartásban végzett szolgáltatótevékenység normatív állami hozzájárulásának igénylésére, folyósítására, elszámolására, valamint a kamatok megállapítására az 188/1999.(XII.16.) Korm. rend. (továbbiakban Szmr.) 21-22/E. §-ában foglaltakat kell alkalmazni,

- a normatív állami hozzájárulást a szolgáltató székhelye, telephelye, illetve működtető székhelye szerint illetékes Igazgatóság állapítja meg és folyósítja,
- az igénybejelentés az 188/1999.(XII.16.) Korm. rend 2. számú melléklete alapján történik,
- a működést engedélyező szerv a gyermekjóléti szolgáltatótevékenység folytatásáról szóló igazolást külön kérelemre a 3. számú melléklet alapján állítja ki.

[259/2002. (XII.18.) Korm. rend. 17. §]

A kistérségi feladatellátás állami támogatásának igénybevitelével a szülők fizetési terhei tovább csökkenthetők. Ezt a lehetőséget is érdemes megvizsgálni.

7. A családi napközi megszűnik

A családi napközi működési engedély visszavonása

A működést engedélyező szerv a működési engedélyt visszavonhatja, ha

- a szolgáltató a tevékenységével felhagy,
- a fenntartó jogutód nélkül megszűnik,
- a fenntartó természetes személy meghal vagy cselekvőképességét kizáró illetőleg korlátozó gondnokság alá helyezik, kivéve, ha örököse vagy törvényes képviselője vállalkozói engedélyt kap és a fenntartó helyébe lép,
- a fenntartó/működtető gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyt visszavonják,

- a normatív állami hozzájárulást igénybe vevő nem állami fenntartó a tevékenységével akkor hagyhat fel, ha ezt a szándékát közli az ellátottak törvényes képviselőjével, valamint a működést engedélyező szervvel. A működés megszüntetésére a gyermekek napközbeni ellátása esetén a közlés időpontjától számított három hónap az irányadó.
- ellátási szerződés alapján végzett szolgáltatótevékenység megszüntetése a szerződésben foglaltak szerint történik.
- engedély nélkül végzett szolgáltatótevékenység működési engedélye iránti kérelmet a fenntartó 30 napon belül ne nyújtja be.

[259/2002. (XII.18.) Korm. rend. 10-12. §]

A gondozás - és nevelés alapelvei és feladatai a családi napköziben

A családi napközi abban a vonatkozásában is egyedülálló a napközbeni gyermekellátás intézményei között, hogy az ellátást nyújtó személy otthonában is működhet.

Ennek a speciális helyzetnek a kezelése nem mindig könnyű: az otthon és a munkahely azonossága, a családtagoknak az anya munkájába való esetenként az elfogadhatónál nagyobb mértékben történő bevonódása problémát okozhat. Különösen a saját gyermekek érintettek, akiknek otthonukban kell édesanyjuk figyelmén, törődésén, szeretetén osztozniuk más - számukra idegen gyermekekkel.

Kisebb-nagyobb nehézséget okozhat az is, hogy a család légkörének, szellemiségének megőrzésével, de nem másokra erőltetésével elfogadják az egyes családok egymástól többé-kevésbé eltérő értékrendjét, az ebből fakadó életvitelbeli különbségeket.

A különböző életkorú gyermekek együttnevelése természetes, de körültekintő szervezést igénylő feladat.

1. Alapelvek

1.1. *A szülőkkel való kapcsolat*

1.1.1. A szülők elsődleges szerepét elismerő együttműködés fontossága

Az ellátást nyújtó személy és a családi napközibe járó gyermekek szülei között elengedhetetlen a kölcsönös tisztelet és bizalmon, megbecsülésen alapuló partnerkapcsolat kialakulása a gyerekek jó közérzete és harmonikus fejlődése érdekében.

Az ellátást nyújtó személy a gyermek gondozása-nevelése során figyelembe veszi az otthon kialakult szokásokat, a jellegzetes reakciókat, a gyermek érdeklődését. Elismeri a szülő elsődleges szerepét és befolyását a gyermek fejlődésére. A szülő kívánságainak megfelelően jár el, ha az nem szorítja háttérbe a családi napközibe járó többi gyermek érdekét és nem ellenkezik az ellátást nyújtó személy szakmai tudásával, meggyőződéssel és a családi napközi szakmai módszertani elveivel. Minden olyan esetben, amikor el kell térni a szülő kívánalmaitól, olyan megoldást kell találni, amelyet a szülő is elfogad és helyesel.

Az ellátást nyújtó személy a családi napközibe járó gyermekek szüleit támogassa abban, hogy igényeik és lehetőségeik szerint vegyenek részt a napközi életében. Támogassa a szülők közt spontán módon is alakuló kapcsolatok erősödését, olyan társas összejövetelek szervezését, ahol közösen beszélhetik meg a gyermek nevelésével kapcsolatos tapasztalatokat és gondolatokat.

1.2. Az ellátónak a családi napközibe járó gyermekekkel való kapcsolata

1.2.1. A gondozás és nevelés egysége

A gondozás és nevelés elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom: a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

Az ellátást nyújtó személy kitüntetett jelentőséget tulajdonít - különösen a csecsemők és kisgyermekes esetében - a gondozási műveleteknek. Törekszik arra, hogy az etetés, az öltöztetés, a pelenkacsere naponta többször ismétlődő, apró eseménye örömteli legyen a gyermek számára. Figyelembe veszi a gyermek igényét, ízlését, jó hangulatot teremt, a kölcsönös bizalom alapuló meghitt kapcsolat kialakulása érdekében.

Az idősebb, önkiszolgálásban már jártas gyermekeknél sem szorul háttérbe a gyermek jó fizikai közérzetéről való gondoskodás. Ez megnyilvánul abban, ahogyan az ellátást nyújtó személy törődik az önállóan öltöző gyermekek rendezett öltözékével, külső megjelenésével, a kultúrhygiénés és más viselkedési szokások betartásával, az étkezéseknél figyelembe veszi étvágyukat, egyéni ízlésüket.

A nagyobb gyermek már szeret tevékenykedni, jártas az önkiszolgálásban. A felnőttnek tudnia kell, hogy az erre való igény és képesség az egyes területeken más és más mértékű, ráadásul a gyermek fizikai és pszichés állapotától függően változó. A gyermek dicséretnek veszi, ha az ellátást nyújtó személy időnként feladatokkal bízta meg őt, azonban csak szabad akaratából vehet részt a családi napközi működésével kapcsolatos feladatok végzésében. A kisebb gyermekek felügyeletét, ellátását rábízni tilos.

A gyermekek életkorának emelkedésével egyre nagyobb szerepet játszik a kapcsolatok alakulásában a gondozási időn kívüli együttlét: az éneklés, mondókázás, verselés, mesélés, a gyermek játékanak és más tevékenységének figyelemmel kísérése és támogatása, esetenként segítése vagy az azokban való részvétel, valamint a kötetlen beszélgetés.

1.2.2. Az egyéni bánásmód

A családi napközibe járó gyermekek jó közérzetének, harmonikus testi-telki fejlődésének alapfeltétele, hogy az ellátást nyújtó személy törekedjen a rábízott gyermekek megismerésére, egyéni igényeik, tulajdonságaik felismerésére, jelzéseik, reakcióik, megnyilvánulásaik megértésére, és mindezeket figyelembe véve gondoskodik róluk.

Tartsa tiszteletben a gyermek egyéni fejlődési ritmusát, ne sűrgesse, hanem a megfelelő környezet kialakításával és a gyermek fejlettségi szintjéhez igazodó bánásmóddal segítse elő a fejlődést.

A családi napközibe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását, akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, viselkedése bizonyos esetekben különbözik a szokottól, nehezen elfogadható.

Az ellátást nyújtó személy tartsa tiszteletben, fogadja el a gyermek vallási, világnézeti, etnikai stb. hovatartozását és segítse őt e szerint élni.

Az egyéni bánásmód segítse elő a gyermekek egymással való harmonikus kapcsolatának, az egymás iránti empátiának, elfogadásnak és megértésnek a fejlődését is.

1.2.3. A más nemzethez/etnikumhoz tartozás tiszteletben tartása

A családi napköziben is szükséges, hogy a gyermek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségeinek megfelelő segítséget kapjon identitástudata kialakulásához, fejlődéséhez, saját kultúrájához kapcsolódó hagyományok követéséhez. Kapjon lehetőséget arra, hogy más kultúrát is megismerjen és tiszteljen.

1.2.4. Állandóság és rendszeresség

A csecsemő és kisgyermek tájékozódásának, jó szokásai kialakulásának alapja, hogy a vele kapcsolatos események megszokott helyen, időben és sorrendben történjenek. Az idősebb óvódás vagy iskoláskorú gyermek számára is megkönnyíti a beilleszkedést, és megalapozza a biztonságérzetét a mindennapos események, az étkezés, a játék, a tanulás stb. rendje.

1.2.5. Az aktivitás és önállóság támogatása

Az a gyermek, akinek szeretetteljes a kapcsolata a szüleivel és azzal a felnőttel, akinek gondoskodására van bízva, örömmel foglalja el magát, változatosan és elmélyülten játszik, tevékenykedik. Ahhoz, hogy tudjon eleget mozogni és játszani, nyugodt környezetre, biztonságos, tágas játszóhelyre és korának, érdeklődésének megfelelő tevékenységre ösztönző játékokra van szüksége. Az önállóság és az aktivitás tekintetében jelentős különbségek vannak a gyermekek között. Egy gyermek esetében az önállóság és az aktivitás, különböző mértékű lehet az egyes tevékenységekhez kapcsolódóan, továbbá a fizikai és a pszichés állapottól függően is változhat.

Iskolás korban önállóság tekintetében lényegesen nagyobb különbségek lehetnek az egyes gyermekek között, mint az iskolás kor előtti életszakaszban: előfordulhatnak olyan élethelyzetek is, amikor a felnőtt nincs is jelen (pl. a gyermek egyedül közlekedik). Ezen helyzetek kezelésében rendkívül fontos a szülővel való egyeztetés, illetve a szülő kéréseihez való alkalmazkodás. Az ellátást nyújtó személynek tisztában kell lennie azzal, hogy egyes helyzetek fokozott veszélyforrások lehetnek, ezért a feltételek megteremtését és ellenőrzését kiemelt gondossággal szükséges végezni.

Az ellátást nyújtó személy nem adhat nagyobb önállóságot a gyermeknek, mint a szülő, de azokban az esetekben, melyekben a gyermek kompetenciáját nem tartja elegendőnek a helyzet kezeléséhez, kevesebbet igen. (Különösen fontos ez azokban a helyzetekben, melyekben a felnőtt nincs jelen, pl. iskolások hazamenetele).

1.2.6. A gyermek elfogadása és személyiségének megbecsülése

Ahhoz, hogy a gyermek bízson a felnőttben és elfogadja irányítását, éreznie kell őszinte érdeklődését, figyelmét, megbecsülését. Az ellátást nyújtó személy tekintse a gyermeket partnernek, ismerje és ismerje el a gyermek kompetenciáját és nyújtson számára ehhez igazodó választási és döntési lehetőséget. Együttműködésére, belátására építve pozitív példákat

nyújtva érje el, hogy a gyermek az együttélés alapvető viselkedési szabályait megtartsa. Ehhez a felnőtt-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolatát pozitív érzelmi töltés és megértés jellemezze. Különös jelentősége van ennek azoknak a gyermekeknek a vonatkozásában, akik vallási vagy nemzetiségi hovatartozásukat tekintve vagy fizikai és mentális adottságaikat illetően lényegesen különböznek a családi napközibe járóktól, esetleg sérültek, tartósan fogyatékkal élők. A fenyegetés, megfélemlítés, megszegényítés, a gyermek félelmeinek, érzékenységének semmibevevése aláássa a gyermek felnőttbe vetett bizalmát, rombolja a nevelés hatékonyságát.

A családi napközi működtetője soha ne üssön meg gyermeket, és magatartásával hasson oda, hogy más se tegye azt meg.

1.2.7. A pozitívumokra támaszkodás

A nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

1.2.8. A nevelő hatások egységessége

A gyermekkel foglalkozó felnőttek a közöttük lévő személyiségbeli különbözőségek tiszteletben tartásával – a gyermek elfogadásában, öntevékenységének biztosításában egyetértenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik.

1.2.9. A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása

Segíti az alkalmazkodást, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását.

2. Az ellátást nyújtó személy feladatai a gyermek gondozása - nevelése során

2.1. A gyermekek beszoktatása a családi napközibe

Minden kisgyermek számára komoly lelki megrázkódtatást jelent, ha édesanyjától hosszabb-rövidebb időre el kell válnia. Így van ez akkor is, ha a gyermek családi napközibe kerül. Ezért fontos, hogy az ellátó személy adjon lehetőséget a fokozatos beszoktatásra. Jó, ha a szülővel meg tudja beszélni, hogy az első napokban segítse ő is gyermeke beilleszkedését. Legyen ott vele, együtt ismerkedjenek az új hellyel, a gyermekekkel és az ellátó személlyel. Meséljen sokat el a gyermek addigi életéről, szokásairól. Mondja el, hogyan és mit szeret enni, hogyan és mivel szokott elaludni, mivel szeret játszani, mit tud már egyedül elvégezni. Mutassa meg a szülő, hogyan pelenkázza be gyermekét, hogyan eteti, hogyan altatja.

Az első napokban csak egy-két órát töltsenek a családi napköziben. Később már tízórai zson vagy ebédeljen ott a gyermek, de kb. csak az első hét végén fektesse le őt először a mama a családi napköziben. A második héten, ha már a kisgyermek barátságos az ellátó személlyel, elfogad tőle ételt és játszanak már együtt, akkor a mama eleinte rövid, majd egyre hosszabb időre eltávozhat. Soha ne csapja be azonban a gyermekét, ne "szökjön" meg tőle, még akkor sem, ha így a sírást szeretné elkerülni. Lehet, hogy sírni fog a gyermek a búcsúzkodásnál, de legalább nem érzi becsapottnak magát, ha nem találja a mamáját. Általában a beszoktatás

második hetében a gyermekek már vannak olyan jó kapcsolatban az ellátó személlyel, hogy az rövid időn belül meg tudja vigasztalni őket. "Beszokottnak" akkor tekinthető egy gyermek, ha már hevesebb, vagy hosszabb ideig tartó sírás nélkül válik el a szüleitől. Napközben jókedvűen játszik, jó étvággal eszik, elfogadja társai és az ellátó személy közeledését.

Nem könnyű az új környezet megszokása az óvodás és az iskoláskorú gyermekeknek sem, bár lehet, hogy ők kevésbé látványosan nyilvánítják ki ezzel kapcsolatos érzéseiket. Az ő számukra is lehetőséget kell biztosítani arra, hogy fokozatosan, ha mód van rá, édesanyjuk vagy édesapjuk jelenlétében barátkozzanak meg az ellátást nyújtó személlyel, a gyermekekkel és a tárgyi környezettel.

2.2. A gyermekek napirendje

Az ellátást nyújtó személy úgy szervezze meg a napi tevékenységét, hogy az igazodjék a gyermekek igényeihez, szükségleteihez, ami megteremti a biztonságot, a kiszámíthatóságot, az aktivitást és az önállósodást. Ugyanakkor legyen kellően rugalmas, hogy lehetőséget adjon a változó igények, az alkalmi lehetőségek kihasználására. Várakozás, zavar és sürgetés nélkül biztosítson átmenetet az egyes tevékenységek között. A gyerekek szeretik, ha az étkezés, az ebéd utáni pihenő, a mese, a játék megközelíthetően azonos időben van minden nap.

Az iskolások napirendjének rugalmasan kell alkalmazkodnia a tanítás befejeződéséhez, a délutáni iskolai programokhoz, más különórákhoz, biztosítani kell a szabadlevegőn tartózkodást, a pihenést, a tanulást, a játékot. A napirend megtervezésébe az ellátást nyújtó személy vonja be a gyermekeket, mert az segíti az időbeosztás, az idővel való gazdálkodás megtanulását.

A követhetőség érdekében az ellátást nyújtó személy készítsen egy minta-napirendet, mely kifüggesztve tájékoztatja a családokat a családi napközi rendjéről.

2.2.1. Szobatisztaságra nevelés, WC használat

Az ellátást nyújtó személy figyeljen arra, hogy a pelenkázás, biliztetés, WC használat a gyermek fejlettségének megfelelően történjen. A pelenkás gyermeket minden étkezés előtt, illetve szükség szerint kell tisztába tenni. A gyermek ölbe vétele előtt gondosan elő kell készíteni a szükséges kellékeket (pelenka, melegvíz, krém). Ezeket úgy kell elhelyezni, hogy a gyermekek ne férjenek hozzá.

A tisztába tevés alatt a gyermekkel az ellátást nyújtó személy viselkedjék barátságosan. Vonja be őt a műveletekbe. A tevékenységet finom mozdulatokkal végezze, fájdalmat, kényelmetlenséget semmiképpen ne okozzon nekik. A pelenkázás után fertőtlenítsen le az asztal felületét. Minden alkalommal mosson kezet ő is és a gyermek is.

A szobatisztaságra nevelés menetét a szülőkkel közösen tervezze meg, amikor a gyermek már hajlandóságot mutat az önállósodásra. kb. 2-2,5 éves korban, ha egy-egy alkalommal tisztázásnál száraz a gyermek pelenkája, vagy ő kéri a bilit, rövid időre ültesse rá. Maradjon mellette, míg a gyermek a szükségletét végzi, de semmiképpen ne adjon ennivalót vagy játékot a kezébe. Dicsérje meg, ha sikerül a művelet, de ne marasztalja el sikertelenség esetén. Ha már volt néhány sikeres próbálkozás és néhány óra után is száraz a gyermek pelenkája, akkor egy-egy délelőttöt tölthet már bugyiban. Időnként tapintatosan fel lehet ajánlani

számára a bili vagy WC használatát, de nem szabad őt erőltetni, vagy hosszú ideig a bilin ültetni.

Kényelmes eszközök, ruházat (gyermekméretű WC ülőke, dobogó, vállon gombolós nadrág) biztosításával segítheti a gyermek szobatisztává válását.

Az óvodás, iskolás gyermekek számára már fontos az intimitás. Az ellátást nyújtó személy hasson oda, hogy a gyermekek is tartsák azt tiszteletben.

A WC-t önállóan használó gyermekeknél esetlegesen jelentkező nehézségek (pl. székrekedés) észrevétele és megoldásának segítése fontos feladata a szolgáltatónak.

2.2.3. Mosakodás

Pelenkázás, WC és bili használat után az ellátást nyújtó személy minden alkalommal mosasson kezet a gyermekekkel. Ehhez biztosítsa számukra a szappant, a folyó melegvizet, minden gyermek számára külön törölközőt. Minden gyermeknek legyen külön fésűje, a már fogat mosóknak pedig saját fogkeféje, fogmosó pohara és fogkrémje.

Ezek az eszközök a gyermekek számára könnyen hozzáférhetők és esztétikusak legyenek. Jó, ha van a tisztálkodó- vagy más helyen egy olyan nagyságú tükör, amiben a gyermekek a teljes alakjukat látják. Ez segít az énkép kialakulásában. Az óvodás korúak már többnyire önállóan mosakodnak és fésülködnek, de esetenként szükségük lehet a felnőtt segítségére. Az iskolásoknál a felnőtt feladata elsősorban az ellenőrzés.

2.2.4. Öltözködés

Az ellátást nyújtó személy biztosítson megfelelő helyet és időt az öltözködésre a gyermekek számára.

A kisebbeket - a gyermek közreműködését kérve és elfogadva - ő maga öltöztesse fel a pelenkázó asztalon. A nagyobbakat - akik már önállósodni próbálnak - kis székre, padra vagy földre tett matracra ültesse, ahol kényelmesen próbálkozhatnak az egyes ruhadarabok felvételével. Semmiképpen ne sűrgesse őket, hiszen a begyakorláshoz sok idő kell, de gyakori dicsérettel ösztönözze őket a sikerre.

Az ellátást nyújtó személy beszélje meg a szülőkkel, hogy a gyermekekre önállósodást segítő ruházatot adjanak. A helyes öltözködés nemcsak az időjárás változásai ellen véd, hanem fejleszti a gyermek ízlését, esztétikai érzékét.

2.2.5. Alvás, pihenés

A gyermekeknek életkoruk és egyéni igényeik szerint van szükségük a pihenésre. A bölcsődés és óvodás korú gyermekeknek biztosítson az ellátást nyújtó személy külön fekhelyet és igény szerint délelőtti, délutáni alvási lehetőséget. A kicsik mély, a biztonságosan jární tudó gyermekek heverőszerű ágyakban aludjanak. Az ágyakon a rácsávolság 8 cm-nél nagyobb nem lehet. Az ágyak egymástól karnyújtásnyira legyenek, hogy a gyermekek ne zavarják egymást a pihenésben. Ezáltal csökken a légzőszervi megbetegedések terjedése is. Ha mód van rá, a gyermekek - 5°C-ig aludjanak kint a szabad levegőn, megfelelő ruházatba felöltöztetve.

A kisiskolás is igényelheti a csendes pihenőt, az első osztályosok ősszel az alvást is. Erre lehetőséget kell biztosítani.

2.2.6. Levegőzés

A gyermekek számára igen lényeges, hogy minél több időt töltsenek a tiszta, szabad levegőn. Amennyiben a családi napközinek nincs saját kertje, a gyermekek szabadban való játékának színtere a játszótér. A levegőzésre jó lehetőség a séta, esetenként kisebb vásárlásokkal egybekötve. A családi napközi területén kívüli levegőztetéshez kérni kell a szülők írásbeli hozzájárulását. Ezek a programok nagyobb balesetveszélyt rejtenek magukban, így a gyermekek fokozottabb felügyelete indokolt.

A szabad levegőn tartózkodás másik formája a szabadban történő alvás. A levegőzés időpontját, mértékét a gyermekek igényeinek, az évszaknak és az időjárási viszonyoknak megfelelően kell megválasztani.

A levegőztetés csak kánikulában vagy esőzés, erős havazás, nagy erejű szél, sűrű köd vagy -5°C esetén mellőzhető.

A napfény káros hatása és a kisgyermekek bőrének érzékenysége miatt fokozott figyelmet kell fordítani az erős napsugárzás elleni védekezésre. Három éven aluli kisgyermekek esetében 15-ös faktorszámú naptej használata javasolt. Fokozottan ügyelni kell arra, hogy: 11-15 óra között ne érje a gyerekeket közvetlen sugárzás. A gyermekek bőrének és érzékenységének megfelelő fényvédő krémet használjanak. Az erős napfénytől védjük a gyermekek fejét sapka, kendő, testüket trikó, kising használatával. Javasolt a réteges, kényelmes a szabad mozgást segítő esztétikus öltözék.

2.3. Étkezés

A gyermekek táplálása is mindig az életkori sajátosságaiknak és egyéni igényeiknek megfelelően történjen. A napirend tegye lehetővé, hogy minden gyermek nyugodt körülmények között étkezhessen.

A csecsemőket ölben etesse az ellátást nyújtó személy, a gyermek kezét, karját is szabadon kell hagyni. Fekve etetni, itatni soha nem szabad a gyermeket. A nagyobb gyermekek már kis csoportokban ülhetnek az asztalhoz, ha már egyedül le tudnak ülni, illetve fel tudnak állni, és az ételadagjuk nagy részét önállóan el tudják fogyasztani.

Új ételek, ízek bevezetésénél először mindig csak egy kanálnyi mennyiséggel kínáljuk a gyermeket és csak akkor adjunk neki többet, ha szívesen fogadja.

Az ételből minden gyermek egyéni étvágyának megfelelő mennyiséget kapjon. Soha ne legyen kötelező egyetlen kanállal sem többet fogyasztani a kívántnál. Fokozza a gyermekek étvágyát, ha nem sűrgetik őket, és az étkezések jó hangulatban zajlanak. Az étkezés közben szerzett tapasztalatok a gyermek tudását gyarapítják.

Fokozatosan kialakulnak - a felnőtt példa hatására - az egészséges és kultúrhygiénés táplálkozási szokások. Ezt segíti az esztétikus étel, terítés és tálalás is. Minden gyermeknek

megfelelő méretű terítéke legyen. Fontos, hogy az étkezések teljes időtartamában folyadék legyen a gyermekek asztalán.

Az ellátást nyújtó személy tervezze meg az étrendet legalább egy hétre előre, mutassa azt meg a szülőknek, hogy figyelembe tudják venni az otthoni ételek tervezésénél.

Az étlap tervezésébe a gyermekek is bevonhatók: igényeiket, ízlésüket a lehetőségekhez mérten figyelembe kell venni. Ugyanígy tiszteletben kell tartani a vallási vagy nemzetiségi okokból fakadó étkezési szokásokat is. Az egészségügyi okokból előírt diéta, egyéni étrend betartása minden esetben kötelező. A gyermekek ízlése változhat.

2.4. A játék és a tanulás

A kisgyermeknek természetes életformája, központi tevékenysége és legfőbb öröme, egyben a tapasztalatszerzés, a tág értelemben vett tanulás a játék. A játék segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést.

Az ellátást nyújtó személy a gyermek játékát elsősorban a megfelelő hely, idő, légkör és eszköz biztosításával tudja segíteni. Az ellátást nyújtó személy követve a gyermekek kezdeményezéseit, magatartásával, javaslataival, információival támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, ötleteivel színesíti azt. Közben sokat beszélget a gyermekekkel, gyakorta tesz fel kérdéseket, melyek szélesítik gondolkörüket, figyelmüket környezetük és tevékenységeik jellemzőire irányítják.

Az ellátást nyújtó személy a játék területek kialakításánál figyel arra, hogy legyen lehetőség aktív és csendes játékra, pihenésre, piszkolással járó tevékenységek (festés, vizezés) végzésére, és aktív mozgásra. A játékoknak állandó helyük van, ez ösztönzi a gyermekeket az önállóságra és rendszeretetre.

A tanulás fontos része az is, ha a gyermekeket bevonják a szokásos napi tevékenységekbe. Segíthetnek teríteni, zöldséget tisztítani, kertet rendezni.

A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára. Az ellátást nyújtó személy pozitív példát mutat a társkapcsolatokra. Megértő, kedves és őszinte, de elfogadja azt is, ha valaki dühös, szomorú, csalódott. A gyermekek fejlettségi szintjének megfelelően világos és egyszerű szabályokat állít fel, probléma megoldási javaslatokat tesz. Mindezzel segíti, hogy a gyermekek jól érezzék magukat egymás társaságában, és szociális képességeik fejlődjenek.

A bölcsődés és az óvodás korú gyermekek életében a mondóka, a képeskönyv, a mese és a vers nagy jelentőségű. A 2-3 évesek a róluk szóló történeteket hallgatják szívesen, de a rövidebb állatmesék és a láncmesék is nagy érdeklődést váltanak ki. Az óvodás korú gyermekek kedvencei az állatmesék, a népmesék és 4-5 éves kortól a tündérmesék. A mesék fejlesztik gondolkodásukat, fantáziájukat, szókincsüket. A többször hallott mesét a gyermekek lerajzolhatják, eljátszhatják.

Az iskolások szabadidős tevékenysége között alkalmanként előfordulhat TV-nézés, videózás, de a gyerekek csak olyan műsorokat nézhetnek, amik pozitív élményforrásként szolgálnak. A TV nézés mindig külön szobában történjen, hogy a kisebbeket ne zavarja. Ezen kívül is jó, ha a délutánnak van olyan szakasza, amikor a kicsik és a nagyok külön játszhatnak. Ez kedvezően befolyásolja az egymás iránti pozitív beállítottságot, toleranciát.

Az iskolások játékeit a balesetek elkerülése és a játékok állagának megóvása érdekében célszerű külön tárolni.

Az iskolások tevékenységének fontos része a tanulás, amely az aktuális házi feladat elkészítésén túl magában foglalja a különböző tanulási technikák elsajátítását (a tanulási sorrend meghatározása, a szóbeli és írásbeli házi feladat egymásutánisága, a verstanulás technikája, lényegkiemelés, vázlatkészítés, segédeszközök használata, időtervezés, stb.) a gyermek képességeinek, igényeinek megfelelő segítséget, gyakorlási lehetőséget. Az ellátást nyújtó személy csak a szülővel előzetesen egyeztetett módon és mértékben vehet részt a gyermek tanulásában, figyelembe véve saját kompetenciáját és szerephatárait (nem tanító, korrepetitor, stb.). Tiszteletben kell tartania azt is, ha a szülő nem kéri, hogy a gyermek a családi napköziben tanuljon. A tanulás előtti kikapcsolódás, - ami lehetőleg a szabad levegőn való játék legyen, - a nyugodt tanulás feltételeinek megteremtése, a megfelelő segédeszközök biztosítása kedvezően befolyásolja a tanulás eredményességét. Hagyjuk a gyermeket önállóan "dolgozni", és csak akkor segítsünk, ha ő igényli azt. A kisiskolások (1-4. osztályig) optimális tanulási ideje max. napi 1-1 1/2 óra.

A tanuláshoz való pozitív viszony erősödését és az eredményességet segíti a jó napirend, a megerősítés, a gyermek igényeihez igazodó és számára hasznosítható segítség, a kézikönyvtár és az olvasósarok is. Mindenképpen kerülendő a kényszerítés, a kudarcra való fenyegetés, a gyengébb teljesítményen való gúnyolódás, a gyermekek összehasonlítását. Ha a megállapodás alapján a gyermek a családi napköziben készíti el házi feladatát, az ellátást nyújtó személy kapcsolatot tarthat a gyermek tanítóival - a szülővel történt megegyezés szerint - a tanulás eredményes segítése érdekében. Tájékozódhat a követelményekről, ötleteket kaphat mind tanulás módszertani, mind tartalmi kérdésekben.

2.5. Ünnepek

Az ünnepek széppé, színessé teszik az életet, segítenek a meglévő hagyományok megőrzésében, az újak kialakulásában. Ezt a szerepet csak akkor töltik be, ha minden érintett jól érzi magát, senki nem érzi kényszernek a bekapcsolódást (áttételesen sem!). Ehhez hozzátartozik az is, hogy a szülők sem tevőlegesen, sem anyagilag nem terhelhetőek. A családi napközi működtetője segítse elő annak a szemléletnek a kialakulását, mely szerint az ünnep hangulata, az érzelmi élmény a fontos, nem az ajándékok értéke.

2.5.1. Hagyományos ünnepek

Közéjük tartozik a Karácsony, a Húsvét, a Mikulás, a farsang, az anyák napja és a gyermeknap. Ezek közül a Karácsony, a Húsvét és az anyák napja a család ünnepe: kerülendő az előünneplés, amely csökkentheti az otthoni ünnep varázsát. A családi napközi bizonyos előkészületekkel és érzelmi ráhangolással járulhat hozzá a családi ünnep hangulatához.

2.5.2. A csoport ünnepei

Az ellátást nyújtó személy, a szülők - esetenként a gyermekek bevonásával - közösen döntenek a Mikulás, a farsang és a gyermeknap megünnepléséről, továbbá arról, hogy ünnepelnek-e a csoportban születés - vagy névnapot, vagy valamilyen más alkalmat (pl. nyári zárás előtti vagy utáni zsúr).

Az ünnepre lehetőség szerint a szülők is kapjanak meghívást.

Az ünnep meghittsége, hangulata hozzájárul az abban részes személyek (gyermek és felnőttek) közötti kapcsolatok mélyüléséhez.

2.5.3. Az egyes gyermekek ünnepei

Elsősorban az egyes vallási ünnepek tartoznak ide. A családi napközi működtetőjének feladata, hogy segítse a gyermeket abban, hogy az egyes ünnepeket hite szerint élje meg, a többi gyermek számára pedig könnyítse meg ennek elfogadását, természetesnek tartását. Nagy mértékben segítik ezt a közös beszélgetések.

2.6. A családi napközi helyszínén kívüli programok

Családi napközi helyszínén kívüli program (kirándulás, mozi, Állatkert, stb.) csak a szülő előzetes írásbeli engedélyével, esetenként segítő részvételével szervezhető. Pontosan tisztázandó, hogy a külső programok finanszírozása milyen keretből történik, kell-e ezekért a szülőknek fizetni.

A programon való részvétel nem tehető kötelezővé: a családi napköziben maradók felügyeletének megszervezése a működtető feladata. A felügyelettel csak a gyermekek és a szülők által ismert és elfogadott, ehhez megfelelő kompetenciával rendelkező felnőtt bízható meg.

3. A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása

A sérült gyermek védtelenebb és kiszolgáltatottabb, mint ép társai, ezért a családi napközit vezető személynek tiszteletben kell tartania, a gyermek környezetében lévő felnőttekkel pedig tiszteletben kell tartania a gyermek személyiségét, elfogadni és elfogadtatni a másságot. Meg kell védenie őt a fenyegetettség, a megszegyenítés érzésétől.

A családi napközit működtető csak azt a sajátos nevelési igényű gyermeket fogadja a családi napköziben, akinek gondozását biztonsággal el tudja látni (görcs roham, félrenyelés veszélye, stb.). Fontos szempont, hogy a felvételre kerülő gyermek viselkedése ne veszélyeztesse önmaga és társai biztonságát.

A felvétel előtt a családi napközi - a szülővel együtt - vegye fel a kapcsolatot a gyermek házi orvosával és érdeklődjön a gyermek állapota, gyógyszerek, diéta felől, illetve a szülőtől érdeklődjön, hogy a gyermek részt vesz-e valamilyen fejlesztő foglalkozáson. A felvétel illetve a beszoktatás után is olyan kapcsolatban legyen a gyermek orvosával, hogy probléma esetén rövid időn belül legyen lehetősége a segítségkérésre.

A családi napközi felvállalhatja a sajátos nevelési igényű gyermekek felügyeletét és gondozását és biztosíthatja a helyet az utazó gyógypedagógus által vezetett korai fejlesztésnek.

Segíti a gyermek fejlettségének, állapotának megfelelő gondozást, ha az ellátást nyújtó személy a sérült gyermek elhelyezése előtt konzultál a fejlesztési terv tartalmát illetően a gyermekek fejlesztését ambuláns formában ellátó intézményekkel (Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság, illetve a Korai Fejlesztő Központ).

A törvényben előírt heti kötelező csoportos illetve egyéni foglalkozásban a családi napközibe járó gyermek a következő képen részesülhet:

- a családi napközi fenntartó /működtető biztosítja, hogy:
- a megfelelő felkészültségű szakember a családi napköziben tartsa meg a foglalkozásokat
- a gyermek eljusson a megfelelő foglalkozásokra,
- a szülő gondoskodjon arról, hogy a gyermek részesüljön a foglalkozásokban.

A szülő és a fenntartó / működtető közötti szerződésben az erre vonatkozó megállapodást rögzíteni kell.

3.1. Tárgyi feltételek

A sajátos nevelési igényű gyermekek környezetének kialakításához szükséges eszközök, játékok, bútorok beszerzésében a működtetők tanácsot, segítséget is kérhetnek a fővárosban a fővárosi, vidéken pedig a megyei tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottságok, illetve a nevelési tanácsadók szakembereitől. Tájékozódhat „A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei és szakmai munka részletes szempontjai” – kiadványban e tárgyban leírt alapfelszereltségről.

A családi napközit működtető úgy alakítsa ki a környezetet, hogy az megfeleljen a fogyatékkal élő gyermek speciális szükségleteinek. A sajátos nevelési igényű gyermek esetében az önellátás-önkiszolgálás elősegítése céljából meg kell teremteni a feltételeket az önálló helyváltoztatáshoz, a fejlettségnek és állapotnak megfelelő étkezéshez, pl. kapaszkodók felszerelése, etetőszék megfelelő asztal biztosításával.

Ha fogyatékkal élő és egészséges gyermeket együtt gondoz, akkor arra kell törekednie, hogy a tárgyi feltételek, a családi napközi légköre, hangulata mindkét gyermekcsoportnak biztosítsa a nyugodt játék, a pihenés, a harmonikus fejlődés feltételeit.

3.2. Gondozás, nevelés

A sajátos nevelési igényű gyermekek gondozásakor az egészséges gyermekek gondozására-nevelésére vonatkozó általános elveket kell szem előtt tartani. A gondozási műveletek során törekedni kell a gyermekkel az állapotának megfelelő szintű együttműködés fokozatos kialakítására, a testrészek, ruhadarabok és a tárgyi környezet megismertetésére, a szókincs bővítésére. Ezek együttesen a mozgást és értelmi fejlődést segítik.

Az eredmények eléréséhez a gondozó részéről szükséges a fokozott türelem, a következetesség, az utasítások rövid, érthető megfogalmazása, a gyermek reakcióinak, együttműködésének alapos megfigyelése. A sajátos nevelési igényű gyermekeknek az elvárások megértéséhez, ezek megtanulásához, végrehajtásához sokkal több időre van szükségük, mint az egészséges gyermekeknek. Fontos számukra a dicséret, mert ez a legnagyobb hajtóerő a további eredmények elérésében.

Az együttes játék alkalmával törekedni kell arra, hogy minél önállóbban vehessen részt a gyermek, valamint legyen lehetőség a mozgás és értelmi állapot, az önállóság, az önkiszolgálás együttes fejlesztésére.

A fejlődés eredményeit vagy bármely, a gyermek állapotában bekövetkező változást, a gyermeket ellátó személynek a szülővel rendszeresen meg kell beszélni. A folyamatos fejlődés, az elvárások kialakítása és összehangolása érdekében nagyon fontos a szülővel való jó kapcsolat kialakítása.

Ha a családi napköziben a sajátos nevelési igényű gyermek mellett egészséges gyermek is van, a gyermekeket ellátó személy törekedjen arra, hogy az egészséges gyermek megfelelő mintát nyújthasson társának (étkezés, mosakodás, játék stb.), melyet az utánozhat, segítve a saját fejlődését. Az együttgondozás ugyanakkor kiváló lehetőséget teremt az egészséges gyermek számára a másság elfogadására.

A családi napközi alapvető ételmezési szabályai

A családi napközire az élelmiszer-higiéniáról szóló 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet előírásai vonatkoznak.

Az étkeztetést saját konyháról, vagy szállítással közétkeztetési konyháról kell megvalósítani.

A családi napköziben történő ételmezés során a korszerű csecsemő- és gyermektáplálási elveket kell figyelembe venni úgy, hogy a táplálék:

- mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen, valamint
- feleljen meg a higiénés követelményeknek.

Étkeztetési tevékenység a családi napköziben

1. Általános előírások

A konyha padozata hézagmentes, mosható és fertőtleníthető legyen. A mosogató és a munkaasztal melletti falat a szennyeződésnek kitett felületen mosható, fertőtleníthető burkolattal kell kiképezni.

A konyha mérete, kialakítása olyan legyen, hogy előkészítő hiányában az egyes nyersanyagok előkészítése térben vagy időben elkülöníthető legyen.

A természetes megvilágítás mellett gondoskodni kell kielégítő mesterséges világításról.

A természetes szellőzést biztosító ablaknak a padlószintről nyithatónak kell lennie, a nyitható ablakot rovarhálóval kell ellátni.

Az élelmiszerek előkészítéséhez és feldolgozásához, az ételkészítéshez, a mosogatáshoz, valamint az ételmezéssel foglalkozó dolgozó tisztálkodásához és a konyha takarításához kizárólag ivóvíz minőségű vizet szabad használni.

A hulladék részére jól zárható, fertőtleníthető és megfelelő méretű tároló edényt kell biztosítani.

Az étkeztetésnél figyelembe kell venni a fogyasztók életkori sajátosságait.

2. Saját konyhán történő ételkészítés szabályai

Az ételkészítés és étkeztetés egész ideje alatt olyan feltételeket kell teremteni, melyek megvédik az élelmiszerek és a készételek tisztaságát, minőségét, táp- és élvezeti értékét.

2.1. Raktározás

A tárolás során a nyersanyagokat félkész és késztermékeket rendszeresen felül kell vizsgálni romlás és lejáratási idő (fogyaszthatósági, minőség megőrzési idő) vonatkozásában.

A tárolandó anyagok részére olyan tároló hellyel és hűtőkapacitással kell rendelkezni, hogy a nyersanyagok, a félkész termékek, és a fogyasztásra kész ételek, élelmiszerek egymástól elkülönített tárolása biztosítható legyen.

Egy hűtőszekrény esetén a termékeket a keresztszennyeződést kizáró csoportosításban kell elhelyezni, jól zárható fedett edényben, a fogyasztásra kész ételeket, élelmiszereket felül, a nyersanyagokat alul kell tárolni.

A gyorsan romló élelmiszereket és ételeket 0°C és +5°C közötti hőmérsékletű hűtőszekrényben, a mélyhűtött termékeket min. -18°C -on kell tárolni, azok felengedés utáni újra fagyasztása tilos.

Az előírt hőfok ellenőrzésére a hűtőszekrényben hőmérőt kell elhelyezni.

A hűtők tisztántartásáról és folyamatos karbantartásáról gondoskodni kell.

A tiszta edényeket szennyeződéstől védve kell tárolni.

Étkeztetés minden fázisában kizárólag erre a célra engedélyezett anyagból készült főző-, tálaló-, étkezőedény, eszköz használható. Sérült, csorba, hibás, lepattogzott zománcú, vagy repedezett, előregedett műanyag edény nem használható.

2.2. Előkészítés

Az előkészítéshez használt munkaasztal lehetőleg a mosogató közelében, a főző-tálaló helytől távol legyen.

A földes áru tisztítását a többi művelettől időben elkülönítetten kell végezni, utána a felületeket alaposan le kell tisztítani, fertőtleníteni.

Ételt készíteni kizárólag emberi táplálkozásra alkalmas nyersanyagokból, félkész- és késztermékekből szabad.

Saját termesztésű, növényvédő szerrel kezelt zöldséget, gyümölcsöt csak a szerre előírt élelmezés-egészségügyi várakozási idő letelte után szabad felhasználni.

Saját készítésű, étkeztetési célra eltett savanyúságot, befőttet csak akkor szabad felhasználni, ha engedélyezett tartósítószerrel készítették.

Felhasználni csak üzletben vásárolt termesztett gombát, vagy gombavizsgáló szakellenőr által megvizsgált és emberi fogyasztásra alkalmasnak minősített szabadon termő gombát szabad.

A fagyasztott nyersanyag, félkész- és késztermék felengedtetését hűtőszekrényben vagy kis mennyiségek esetén erre a célra alkalmas mikrohullámú készülékben kell végezni. Nem történhet a nyers hús felengedése szoba hőmérsékleten vagy meleg vízben. A műveletet úgy kell végezni, hogy annak során egyéb élelmiszerek ne szennyeződhessenek.

A hús mosását, szeletelését, darabolását a baromfi hústól, valamint a többi nyersanyagtól térben vagy időben elkülönítetten kell végezni. A nyershús előkészítésének befejezése után alaposan kezdet kell mosni, fertőtleníteni.

Csak friss, tiszta ép héjú tojás használható fel.

2.3. Főzés, tálalás

A tűzhely sütő-főző kapacitása olyan legyen, hogy az ételek azonos időben készüljenek el. Minden étkezéskor csak frissen készített ételeket szabad adni, maradék ételt újból kínálni, vagy felhasználni nem szabad.

Az elkészült ételt 2 órán belül el kell fogyasztani, a meleg ételt a tálalásig legalább 63°C hőmérsékleten kell tartani. A hőmérsékletek ellenőrzésére maghőmérő használata ajánlott.

2.4. Közétkeztetést végző konyháról vagy egyadagos kiszerelesben történő ételszállítás szabályai

Ételszállítás esetén a tálalás előtti hőkezelést nem szabad a szállító edényben végezni, az ételt az átvétel után a szállítóedényből azonnal saját edénybe kell átönteni, tálalás előtt a forralásnak megfelelő hőmérsékletűre átforrósítani.

A szállításnál be kell tartani a vonatkozó jogszabályi előírásokat.

3. Mosogatás szabályai

A mosogathoz legalább kétmedencés, hideg-melegvizes mosogató szükséges. A medencéket minden használat után fertőtleníteni kell.

A főző- és a tálalóedények mosogatását két fázisban, az alábbiak szerint kell végezni:

- I. fázis: zsiroidás és fertőtlenítés, kombinált hatású szerrel,
- II. fázis: öblítés, folyóvízzel.

Az edényeket csepegtetőtálcán kell leszárítani, törölgetni tilos.

Gépi mosogatás esetén 70°C hőmérsékleten kell a mosogatást végezni az erre a célra engedélyezett szerekkel.

A mosogatógép alkalmazása esetén is szükséges a két medencés mosogató biztosítása.

Az ételmaradékok részére a konyhán belül zárt, fedővel ellátott gyűjtőedényt kell biztosítani.

Ennek folyamatos ürítéséről, rendszeres tisztításáról és fertőtlenítéséről gondoskodni kell.

4. Személyzetre vonatkozó előírások

Ételkészítéssel, étkeztetéssel csak olyan személy foglalkozhat, aki a külön jogszabályban előírt vizsgálaton részt vett, egészségügyi nyilatkozattal és az alapfokú közegészségügyi, ételkészítési-higiéniai, minőségbiztosítási és környezetvédelmi ismeretekkel rendelkezik.

Az ételkészítéssel foglalkozó személynek a főzés megkezdésétől a tálalás befejezéséig külön tiszta hajvédőt és védőruhát kell viselnie.

A munka kezdetekor, WC használat után, és minden olyan esetben, amikor a kéz szennyeződhetett, köteles az ételkészítést és/vagy kiszolgálást végző személy kezét mosni és fertőtleníteni. A mosdóhoz szappant, körömkéfért és tiszta törölközőt valamint a gyermek által el nem érhető helyre kézfertőtlenítőt kell kihelyezni.

5. A takarítás szabályai

A helyiségekben naponta nedves, fertőtlenítőszeres takarítást kell végezni. A takarításhoz használt ruhát rendszeresen ki kell mosni. Más takarítóeszközt (vödör, felmosó ruha) kell használni a konyhai, és mást az egyéb helyiségekben.

A takarító- és fertőtlenítőszeret zárt szekrényben kell tárolni úgy, hogy a gyermekek ne férjenek hozzá.

6. Gyermekelelmezés

6.1. Csecsemők élelmezése

Egy éven aluli gyermek ellátása esetén a csecsemőételek, tápszerek elkészítéséhez a konyhán belül elkülönített részt kell biztosítani.

A csecsemőételek készítésére és a csecsemők táplálására szolgáló edényzetet más ételek főzésére és tárolására használni nem szabad, ezeket egymástól és a többi eszköztől elkülönítetten kell mosogatni és tárolni.

Minden csecsemőnek és kisgyermeknek külön étkezészetet, kanalat és cumisüveget kell biztosítani. A cumisüveget és a cumit naponta ki kell főzni 10 percen át, forrásban lévő vízben.

A csecsemőnek csak frissen készített ételt illetőleg felbontás után azonnal felhasználásra kerülő bébiételt, tápszert lehet adni.

Nyers tojást, nyers májat tartalmazó étel csecsemőnek, kisgyermeknek nem adható.

Az étkeztetéshez felhasználandó tejet fel kell forralni és lehűtve, hűtőszekrényben tárolni.

A tápszert száraz, szellős helyen kell tárolni.

6.2. Kisgyermek élelmezése

Az 1-3 éves gyermekek táplálásánál arra kell törekedni, hogy változatos legyen, ismerje meg a gyermek az ételek széles skáláját.

A fogzás megindulása után már a csecsemőt is rágásra kell készíteni. Pirítós kenyeret, kenyérhéjat adjunk eleinte, majd a rágófogak kibújása után kezdjük el adagolni – eleinte egy-egy falatot az étkezés elején – a darabos főzeléket. Ha már zárt fogsora van a gyermeknek (16 foga van), akkor ugyanígy cseréljük fel a darált húst apró kockára vágottra, ám a darabos gyümölcsöt csak akkor adjuk, ha a gyermek biztosan meg tudja rágni, és a félrenyelés veszélye nélkül le tudja nyelni.

Tudnunk kell, hogy a pozitív és a negatív szokások könnyen kialakulnak, ám az utóbbiakról leszokni nagyon nehéz.

Veszélyes ételek

Az étkezés befejezéséig üljön az asztalnál a kisgyermek. Ne engedjük, hogy étkezés közben szaladgáljon, mert félrenyelhet. Étkezés közben ne hagyjuk magára. Ebben a korban nagyon kíváncsiak, merészek, de még nem elég ügyesek, ezért ne férjenek

hozzá veszélyes ételekhez (dió, mogyoró, kukorica, szőlő, szeder, cseresznye, cukorkához, kemény nyers gyümölcs vagy zöldségdarab).

6.3. Óvodások ételmezése

Az óvodás gyermekek ételmezésében alapvető szempont a fejlődő szervezet tápanyagigényének figyelembe vétele. A fokozott, jó minőségű fehérje, illetve ásványi anyag-vitamin és energiaszükséglet miatt naponta ajánlott húsfélék (sovány) tojás, tej és tejtermékek adása megfelelő elosztásban. Főzelék és gyümölcsfélék – nyersen, főzve képezzék az étrend gerincét.

Az ételkészítés során a konyhatechnikai eljárások közül a párolást, aromás párolást, habarást részesítjük előnybe. Csőben sülteteket, töltött ételeket készítünk. Nem szoktatjuk a gyermekeket az édes ízekhez, de arra törekszünk, hogy az ételek természetes és jó ízűek legyenek.

A nyugodt légkör, a példamutatással nevelés elősegíti az egészséges, kultúrált étkezési szokások kialakítását, amely egy életre meghatározó lehet.

Az óvodás gyermekek a kialakított kultúrált étkezési szokásokat a felnőttek segítségével és példamutatással kövessék. Ezáltal elkerülhetjük a kemény, nyers gyümölcs vagy zöldségdarab félrenyelését.

6.4. Iskolások ételmezése

Az iskolás gyermekek ételmezésénél figyelembe kell venni, hogy mozgásigényük, szellemi fejlődésük fokozottabb, mint az óvodásoké. Az étrendbe a kenyér és a pékáruk nagyobb mennyiségben illeszthető be. Helyes, ha igyekszünk a barna kenyerek megkedveltetését már iskolás korban megkezdni.

Ebben az étrendben szerepelhetnek a nagyobb telítő értékű ételek, de az erősen fűszerezett, sok zsírt tartalmazó ételeket, illetőleg ételkészítő eljárásokat mellőzni kell. Az energiát adó tápanyagok mellett a fejlődő szervezet számára kiemelten fontos a vitaminok és az ásványi anyagok biztosítása, gyümölcs, főzelék- és salátafélék, vagyis vitaminokban és ásványi anyagokban gazdag ételek és italok étrendbe állítása. Ebben a korban tézstafélék, cukrászati készítmények önálló fogásként is szerepelhetnek.

A nagyiskolások, serdülők táplálkozását jelentős mértékben befolyásolja a korukra jellemző akceleráció a fiatalok fejlődésében. Általános megfigyelés, hogy a fiúk energia- és fehérjeigénye a korról párhuzamosan emelkedik. A serdülő lányoknál kiegyenlítettebb az energia- és fehérjeigény.

Problémát ebben az időszakban – számos felmérés szerint – a nagyiskolások energiaellátása jelenti, amely az iskolai étkezésnél nem tud kellő figyelmet fordítani a változó szükségletre.

Az iskolás gyermekek a kialakított kultúrált étkezési szokásokat a felnőttek segítségével és példamutatással kövessék.

A 67/2007.(VII.10.) GM-EüM-FVM-SZMM együttes rendelet tartalmazza korcsoportos bontásban a napi tápanyag- és energia-bevitel ajánlásokat, melyeket az ételkészítéskor figyelembe kell venni.

7. Konyhatechnológiai utasítás készítése

A családi napközinek konyhatechnológiai utasítást kell készítenie, mely az ételmezés folyamatára, annak helyiségeire és az ott dolgozókra vonatkozik.

A konyhatechnológiai utasítás betartásával és betartatásával megvalósítjuk a családi napközi biztonságos és higiénikus ételmezését.

A követelményeket az érvényben lévő jogszabályok alapján határozzák meg, a családi napközi ételmezési tevékenység körének megfelelően. A feltételek biztosításáért működtető, a betartásáért valamennyi dolgozó (ellátó személy) felelős.

A konyhatechnológiai utasítás tartalmazza:

- az ellátandók számát, korát,
- heti étlapot, étkezések idejét,
- személyi higiénés követelményeket, a helyes kézmosás szabályát,
- az étel előállítás teljes folyamatát – beszerzés, szállítás, tárolás, elkészítés, felhasználás során – az élelmi alapanyagok, félkész- és készételek megóvása a fertőzéstől, romlástól, oly módon, hogy a tiszta, szennyezett területek és műveletek egymástól elkülönülnek,
- ételminta vétel menetét (ez csak ajánlott),
- mosogatás menetét,
- takarítás szabályait,
- ételmaradék kezelését,
- baleset megelőzési, munkavédelemi előírásokat,
- ételmezési terület alaprajzát.

DOKUMENTÁCIÓ

A családi napközi szakmai munkájának segítése érdekében vezetett dokumentáció kezelésében a személyiségi jogok és a személyes adatok védelméről rendelkező jogszabályokat a be kell tartani.

A családi napközi szakmai munkájához az alábbi dokumentumok és nyilvántartások vezetése kötelező, illetve a szakmai munka színvonala miatt módszertani szempontból ajánlott. Természetesen ezek mellett az ellátás működési formájától függően (társadalmi szervezet, szövetkezet, szociális vállalkozás, stb.) vezesse az előírt dokumentációt.

I. KÖTELEZŐ NYILVÁNTARTÁSOK

1. Egészségügyi Nyilatkozat és vizsgálati adatok

A családi napköziben csak olyan személy dolgozhat, aki érvényes „Egészségügyi Nyilatkozat és vizsgálati adatok” című dokumentummal rendelkezik. FOGLALKOZÁSEGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ rendeli el a szükséges vizsgálatokat. A nyilatkozat dokumentum a FOGLALKOZÁS EGÉSZSÉGÜGYI.SZOLGÁLTATÓNÁL, a vizsgálati **eredmény könyv** pedig a dolgozónál marad, aki köteles azt a munkavégzés helyén az ellenőrző hatóság számára bemutatni.

A munkaköri szakmai, illetve személyi higiénés alkalmassági orvosi vizsgálatról és véleményezéséről szóló 33/1998.(VI.24.) NM. rendeletben foglaltaknak megfelelően csak érvényes orvosi vizsgálatlaltal és az előírt munkaköri alkalmassággal dolgozhat.

2. Működési engedély

259/2002.(XII.18.) Kormány rendelet alapján.

Célszerű jól látható helyen kifüggeszteni tájékoztatás végett.

3. Szakmai program

Elsőként a működési engedélyhez, majd a működésalapját képezi.

Az alábbi segédlet támpontot ad az elkészítéséhez.

CSALÁDI NAPKÖZI SZAKMAI PROGRAMJA (5 évre)

1. oldal: Borító! (Csana neve, címe, LOGO! Fotó!)

2. oldal: Családi napközi neve:

Címe:

Telefon / Telefax:

E-mail:

A programért felelős neve:
A programért felelős címe:
Telefon / Telefax: **E-mail:**
Érvényességi terület:

3. oldal:

A családi napközit működtető minőségpolitikája: (külön oldalra)

Az ellátás, a szolgáltatás minőségére vonatkozó, a működtető által hivatalosan megfogalmazott és kinyilvánított általános szándék és irányvonal, célkitűzés (4-5 mondat).

4. oldal:

A családi napközi küldetése, missziója, missziós nyilatkozata:

A családi napközi létrejöttének célja, amiben megfogalmazódik, hogy a működtető kinek, mit, hogyan és hol nyújt. Milyen személyi, tárgyi feltételek között. Ezzel összefoglalóan definiálja, hogy milyen okok indokolják a családi napközi létrejöttét, működését.

5. oldal:

I. A családi napközi bemutatása: A földrajzi elhelyezkedés, a település szociális térképe, demográfiai adatai, lakossági igények, és az intézmény elhelyezkedése, szerepe ebben a környezetben.

II. Kiemelt szakmai célok:

- ellátás
- szolgáltatás
- élelmezés
- önképzés fontossága
- kapcsolattartás területén (szülőkkel, felkészítővel, regionális módszertani bölcsődéssel, a legközelebbi bölcsődével, óvodával, iskolával, szakterülettel, egyesülettel, társszakmákkal, stb.)
- települési önkormányzat jegyzőjével, szociális bizottsággal, stb.
- megyei gyámhivatal szakreferensével
- ANTSZ területi munkatársával.

III. A családi napköziben az ellátás, a gondozás – nevelés megvalósulása

(Hogyan, mit, milyen eszközökkel?)

- Az ellátás megvalósítása (csak az időszakban kiemelt feladatok),
- a gondozás – nevelés feladatai:
 - az egészséges életmód alakítása,
 - az érzelmi fejlődés és a szocializáció elősegítése,
 - a megismerési folyamatok fejlődésének segítése,
 - a napirend megszervezése a családi napköziben,
 - a napi élet megszervezése a családi napköziben, tevékenységi formái: gondozás, nevelés, játék, mozgás, vers, mese, mondóka, ének, alkotó tevékenység, környezet- természet tevékeny megismerése, egyéb tevékenységek.
- a sérült gyermekek gondozása, fejlesztése – ha van
- az alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások – ha van
- rendezvények, ünnepek.

IV. Mellékletek

- évszakra lebontott szakmai elképzelések, napirend – évente
- együttműködés szinterei a szülőkkel
- dokumentáció
- működési engedély, egyéb dokumentumok, szerződések, stb.
- szakmai beszélgetések, tapasztalatcserek tervezése
- szakmai, egyesületi összejöveteleken, értekezleteken részvétel
- az ellátással kapcsolatos önellenőrzés, önértékelés tervezése, témái, tapasztalatai.

Családi napköziről -Tájékoztató!!! – 1-2 oldal, ua. logo, saját ellátásról leírás és fotók.

4. A szolgáltatás igénybevételéről szóló megállapodás

229/2002.(XII.18.) Kormány rendelet 13.§-a és a tapasztalatok alapján:

Megállapodás a szülők és a működtető között, mely többek között tartalmazza a két fél adatait és kötelezően a következőket:

- az ellátás kezdetének időpontját,
- az ellátás időtartamát,
- az ellátó által nyújtott szolgáltatásokat,
- a térítési díj fizetésére kötelezett személy nevét, lakcímét,
- az ellátás megszüntetésére vonatkozó szabályokat,

Továbbá javasoljuk a következőket:

- a családi napközi nyitvatartási idejét (napi, heti, és éves nyitva tartás),
- a gyermek ellátásáért fizetendő személyi térítési díj havi összegét, befizetési határidejét (ellátási, étkezési díj),
- hiányzás esetén az ételmezési költség jóváírásának feltételeit,
- a nyitvatartási időn túli ellátás, többletszolgáltatások díját,
- a személyi térítési díj összegének változtatási jogát, felülvizsgálatának módját,
- a befizetett díjról számlát adnak.

Az ellátási díj és az önkormányzati támogatás fejében a működtető vállalja:

- a gyermeket az ellátási ideje alatt szakszerű, családias légkör, gondoskodás veszi körül.
- a napirend kialakítása igazodik a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez, szükségleteihez, évszakokhoz, otthoni napirendjéhez, szokásaihoz,
- biztosítja a napirend zavartalanságát, a higiénikus környezetet, megfelelő helyet, elegendő időt, a harmonikus légkört, a biztonságos és esztétikus eszközöket,
- körültekintően gondoskodik a gyermekek napi (négyeszeri) étkezéséről,
- értesítik a szülőket, ha olyan körülmény következik be, ami a családi napközi működését akadályozza,
- szabadság miatt évente maximum munkanapra szüneteltetik a családi napközi nyitva tartását, ha a szülő igényli, erre az időszakra segítséget adnak, más családi napköziben történő elhelyezésre,
- a zárva tartási időszakokat az iskolai-óvodai szünidőkhöz igazítják,
- a zárva tartás idején a működtetőt ellátási díj illeti meg,
- a szabadság ideje alatt a szükséges éves karbantartási munkálatokat elvégzik.

A szülők /gondviselők/ vállalják:

- a gyermeket ellátó személynek a gyermekről szóban és írásban (üzenő füzet) minden lényeges információt megadnak,
- a gyermekek ellátásával és nevelésével kapcsolatos igényekről részletesen tájékoztatja a működtetőt,
- tájékoztatást adnak a gyermek megbetegedéséről, és tiszteletben tartják az ellátó személy döntését, hogy fogadja-e a beteg gyermeket,
- a gyermek fertőző megbetegedéséről haladéktalanul tájékoztatja a működtetőt,
- a gyermek távollétekor előforduló megbetegedést követően gondoskodnak az egészséges gyermekközösség látogatását engedélyező orvosi igazolás beszerzéséről, s azt a működtetőnek bemutatják,
- a beteg gyermek ellátása vállalásakor az orvos által javasolt gyógyszereket a gyermek nevének és az előírt adagolás mértékének és módjának feltüntetésével adja át az ellátó személynek,
- tájékoztatást ad mindennemű sérülésről, tünetről, amelynek következményeivel az ellátó személy számolhat,
- gondoskodnak a gyermek váltóruhájáról,
- a személyi térítési díjat pontosan fizetik,

- a gyermek esetleges távolmaradását lehetőség szerint legkésőbb az adott nap reggelénóraig jelzik,
- a szerződés meghatározott ellátási időtől való eltérés esetén felbontását a szerződő feleknek minimum 30 nappal előre írásban kell jelezni,
- a szünidei zárva tartás alatt a szerződés felbontásától a szerződő felek tartózkodnak,
- a szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. vonatkozó előírásai az irányadó,
- a csatolt melléletek (adatlap, napirend) a szerződés szerves részeit képezik,
- a szerződés végén a dátum és a két szerződő fél aláírása szükséges.

5. IX. számú adatlap

A gyermekjóléti alapellátásban részesülő gyermekekről (Gyvt. 139. §) és a 235/1997. (XII.17.) Kormányrendelet alapján.

Ezt kötelezően vezetni kell a felvett gyermekekről (lásd a 3. számú mellékletet).

6. Statisztikai adatszolgáltatás

Évente az OSAP által kötelező adatszolgáltatás nyújtása (az engedélyezett férőhelyekről, az ellátási és nyitvatartási napokról

A statisztikai lapot kiküldik, minden év február 15-ig kell visszaküldeni.

7. Munkavédelmi dokumentumok

- foglalkozás egészségügyi szerződés,
- tűzvédelmi előírások,
- közegészségügyi és élelmiszerhigiéniai előírások,
- a használt veszélyes anyagokról nyilvántartás vezetése – ÁNTSZ-nek bejelentési kötelezettség
- kockázatelemzés

8. Alkalmazottak esetén

- alkalmazottak munkaszerződése,
- munkaköri leírása,
- jelenléti ív,
- **egyéb kötelező munkaügyi nyilvántartások**

II. NORMATÍVA IGÉNYBE VÉTELE ESETÉN KÖTELEZŐ

1. Személyi térítési díj. Az ellátás intézményi térítési díjának megállapítását tartalmazó dokumentum, számításokkal alátámasztva, kedvezmények rendszer feltüntetve (ki, miért részesülhet kedvezményben, ingyenes ellátásban, ki dönt erről, mi az eljárás menete, stb.). A lehetséges kedvezmények (állami-, kistérségi normatíva, önkormányzati támogatás, stb.) figyelembevétele után személyi térítési díj megállapítása.

2. Nyilvántartás az ellátási napokról

A családi napközit működtetőnek a 133/1997.(VII.29.) Korm. rend. 3. számú melléklete szerinti kimutatást kötelező vezetni *(lásd a 2. számú mellékletet)*. A kimutatáson a gyermekek jelenlétét függőleges, a távollétét vízszintes vonallal kell jelölni. Ez a dokumentum segít a

vállalkozónak a beíratott gyermekek napi és havonkénti jelenléte, illetve távolléte regisztrálásában és az étkezésért megállapított térítési díj kiszámításában is.

3. Nyilvántartás a térítési díjról

A családi napközit működtetőnek a 133/1997.(VII.29.) Korm. rend. 2. számú melléklete szerinti kimutatást kötelező vezetni *(lásd a . számú mellékletet)*.

4. Jövedelemnyilatkozat

A családi napközit működtetőnek a 133/1997.(VII.29.) Korm. rend. 1. számú melléklete szerinti kimutatást kötelező vezetni *(lásd a . számú mellékletet)*.

Kizárólag személyes rászorultság esetén megállapított kedvezmények esetén kérhető jövedelemnyilatkozat.

III. AJÁNLOTT NYILVÁNTARTÁSOK, DOKUMENTUMOK

Felvételi adatlap

A családi napközibe felvételt nyert gyermekekről AJÁNLOTT adatlapot kitölteni, mely az **I. számú mellékletben** feltüntetett adatokat tartalmazza. Az adatlap sorszámmal ellátott és naprakész legyen. Két példányban készül, a szülő és az üzemeltető részére. A két fél aláírásával hitelesíti az adatok valódiságát és ismeretét.

Heti étrend

Tervezése 2-4 hétre előre ajánlott. Összeállításánál a gyermekek igényeit és a teljesíthető szülői kéréseket javasolt figyelembe kell venni.

Ajánlott a heti étrend kifüggesztésével a szülőket tájékoztatni, hogy gyermekeik mit fogyasztottak a közösségben, hogy ennek ismeretében tervezhessék otthoni étrendjüket.

Kötelező jól elkülönítetten feltüntetni a heti étrenden a csecsemő, kisdéd, iskolás és diétás étrendet.

Napirend

Ajánlott külön korcsoportok szerint elkészíteni,(0-3 év, 3-6 év, 6-14 év) és a szülők, érdeklődők részére jól látható helyre kifüggeszteni.

A napirend tervezésénél a szülők kéréseit lehetőség szerint figyelembe kell venni.

Házirend

A házirend a szülők, a gyermekek és az ellátásban dolgozók jogait és kötelességeit figyelembe véve tájékoztatja az érintetteket az intézmény működésének kereteiről ezen belül az elvárásokról és a lehetőségekről.

Tartalmazza:

- a családi napközi nevét, címét, telefonszámát,
- a működtető és az esetleges segítők nevét,
- a nyitvatartási időt,
- milyen feltételekkel viheti el a gyermeket a közösségből,
- hol, hogyan tárolhatók a gyermekek ruhái, személyes tárgyai,
- betegség esetén a gyermekek ellátását hogyan tudják biztosítani,
- fertőző betegség esetén a jelentési kötelezettséget a családi napközibe,

- fertőző betegség esetén a kitiltás kritériumát,
- a távolmaradás okának és tartamának időben történő jelzését,
- a szülők és az ellátó személy(ek) kapcsolatát, információ átadását a gyermekek érdekében,
- a gyermekek fejlődésének figyelemmel kísérését, ennek megnyilvánulási formáit,
- a díjfizetés módját, határidejét,
- a házirend készítésének idejét, a működtető aláírását.

A fertőző megbetegedések nyilvántartása

Fertőző megbetegedés esetén fel kell tüntetni:

- a gyermek nevét,
 - a betegség megnevezését, a megbetegedés dátumát,
 - a tünetek észlelésének helyét (otthon - CSANA),
 - az esetleges zárlat idejét,
 - a megtett intézkedéseket *(lásd 4. számú melléklet)*.
- Évente, évszám feltüntetésével új sorszámmal kell kezdeni.

Eseménynapló

Ebbe a füzetbe írja be a működtető a nap folyamán történt lényeges eseményeket.

Naponta új oldalon tünteti fel:

- a napi dátumot,
- a jelenlévő gyermekek nevét,
- az esetleges hőemelkedést, lázat,
- jelöli a székletet, gyakoriságát,
- a megjegyzés rovatba az egy-egy gyermekre vonatkozó szülői kéréseket, az esetlegesen beadott, vagy rendszeresen szedett gyógyszert, alkalmazott diétát, napi fontos eseményeket
- a napi étrendet
- a napi eseményeket, az egy-egy gyermekre vonatkozó történéseket *(lásd 5.a-b. számú melléklet)*.

Üzenő füzet

A működtető vagy a szülő által beszerzett füzet, amely az ellátó és a szülők közötti közlendők regisztrálására szolgál.

Tartalmazza:

1. oldalon - a gyermek és a szülők adatait, a gyermekorvos, védőnő nevét, elérhetőségét.
2. oldalon - a kiállott fertőző megbetegedéseket, védőoltásokat.
3. oldaltól - a szülő írja le a gyermekről azokat a fontos és különleges információkat, amelyeket szeretne tudatni a gyermeket ellátó személlyel. Például a gyermek, otthoni napirendjét. Mikor ébred? Hol, hogyan, meddig alszik? A gyermek becenevét, szokásait, jelzéseit. Alváskor cumit, kispárnát, ölelni való játékot használ. Mire érzékeny, vagy allergiás? Mely ételféleségeket szeret jobban és melyeket nem, stb.

A füzetbe folyamatosan legyenek bejegyezve, beragasztva a történések.

A gyermeket ellátó személy ebbe a füzetbe jegyzi fel rendszeresen a gyermek fejlődésében és viselkedésében észlelt változásokat, eredményeket. (Például: önállóan ült bilire, váltott lábbal

lépeget a lépcsőn, leesett a mászókaról, a karját beütötte, a borogatás és vigasztalás után megnyugodott.)

A füzet vezetése kizárja a csak szóbeli közlésekből adódó félreértéseket, erősíti a bizalmat, jól nyomon követhetővé teszi a gyermek fejlődését.

A működéssel kapcsolatos szülői vélemények, javaslatok – gyűjtése, tárolása, kezelése

A gyermeket ellátó személy a családi napközi működtetője és fenntartója írásos formában is kérhet véleményt, javaslatot a szülőktől.

Ellenőrzési, látogatási napló

Célszerű egy naplót vezetni a látogatók részére, melyben a hivatalos (ÁNTSZ, önkormányzat, gyámhivatal, fogyasztóvédelem, ÁSZ) és érdeklődő látogatók nevét, elérhetőségét, a látogatás célját, benyomásokat, tapasztalatokat kell feltüntetni.

Külső látogatók fogadása

A családi napközibe látogatók érkezéséről, jövetelük céljáról a gyermekeket és a szülőket előzetesen tájékoztatni kell. A gyermekekről fénykép, videó film és hangfelvétel csak a szülő előzetes írásbeli hozzájárulása alapján történhet.

Ugyanez vonatkozik a gyermekkel készített interjúkra és tesztekre is.

A hozzájárulás kérésekor pontosan tájékoztatni kell a szülőket arról, hogy ki, milyen céllal készít felvételt, interjút, tesztet. Az írásbeli hozzájárulásokat meg kell őrizni. Lehetőséget kell biztosítani a szülőknek arra, hogy az elkészült felvételeket, kutatási eredményeket megtekinthessék.

IV. A sajátos nevelési igényű - fogyatékkal élő gyermekek dokumentációja

A korai fejlesztés és gondozás feladatait csak szakember végezheti. A Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleményére épített – egyéni fejlesztési évre készített **egyéni fejlesztési terv** alapján kell végezni. Az egyéni fejlesztési tervet a korai fejlesztést és gondozást végző vagy irányító gyógypedagógus (terapeuta) készíti el.

Az egyéni fejlesztési tervnek tartalmaznia kell az értelmi fejlesztés, a hallásfejlesztés, a látásfejlesztés, az adaptációs tréning, a mozgásfejlesztő terápiák, logopédiai terápiák a pszichológiai fejlesztés feladatait.

A fejlesztést - gondozást végző gyógypedagógus (terapeuta) központilag kiadott nyomtatványon **egyéni fejlesztési naplót** vezet.

A gyermek fejlődését a korai fejlesztést és gondozást végző vagy irányító gyógypedagógus (terapeuta), központilag kiadott nyomtatványon **értékelő lapon** értékeli.

Az értékelési lap egy példányát megküldi a Szakértői és Rehabilitációs Bizottságnak, illetve a szülőnek, egy példánya az ellátó intézményben marad. (lásd a 6. számú melléklet).

FONTOSABB JOGSZABÁLYOK

Lezárva 2008.06.30-án

Magyar Köztársaság Alkotmánya

1990. évi V. törvény (és módosításai) az egyéni vállalkozásról

1991. évi LXIV. törvény a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

1993. évi LXXIX. törvény (és módosításai) a közoktatásról

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

137/1996. (VIII. 28.) Kormány rendelet az óvodai nevelés alapprogramjának kiadásáról

23/1997.(VI.4.) MKM rendelet a Fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Fogyatékos tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve kiadásáról

133/1997.(VII.29.) Kormány rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról

235/1997.(XII.17.) Kormány rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról

15/1998.(IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

18/1998.(VI.3.) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről

33/1998.(VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmassági orvosi vizsgálatokról és véleményezéséről

188/1999.(XII.16.) Kormány rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények

és falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről

1/2000.(I.7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésének feltételeiről

259/2002.(XII.18.) Kormány rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről

29/2003.(V.20.) ESZCSM rendelet a helyettes szülők, a nevelőszülők, a családi napközis működtetők képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint az örökbefogadás előtti tanácsadás és felkészítő tanfolyamról

78/2003.(2003.(XI.27.) számú GKM rendelet a játszótéri eszközök nyilvántartásáról

2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól

852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet az élelmiszer-higiéniáról

226/2006.(XI.20.) Kormány rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról.

331/2006.(XII.23.) Kormány rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskör ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről

67/2007.(VII.10.) GM-EüM-FVM-SZMM együttes rendelete tartalmazza korcsoportos bontásban a napi tápanyag- és energia-beviteli ajánlásokat

MÓDSZERTANI KIADVÁNYOK SZAKMAI SEGÉDLETEK

Családi napközi. Az engedélyezéshez és működéshez javasolt követelmények és elvárások
Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Családi napközi munkacsoport, Bp. 1996

Kálló Éva: Néhány gondolat a családi napközi nevelési légköréről
Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Családi napközi munkacsoport, Bp. 1996

Kálló Éva - Dr. Mramurác Éva: Balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás.
Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Családi napközi munkacsoport, Bp. 1997

Piegelné dr. Csényi Magdolna: A kisgyermek napközbeni ellátásának új formája az
önkormányzatok szemszögéből
Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Családi napközi munkacsoport, Bp. 1996

Vigassy Józsefné: A családi napközi működéséhez javasolt tárgyi feltételek. Útmutató
vállalkozóknak
Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Családi napközi munkacsoport, Bp. 1996

A fentiek már nem kaphatóak!

A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai
Országos Család- és Gyermekvédelmi Intézet, Bp. 1999

Dr. Barna Mária - Papp Rita - Dr. Mramurác Éva: Otthon és bölcsődében. Kisgyermek
táplálása 1-3 éves korban
Alimenta Kiadó, 1995

Korintus Mihályné dr., Dr. Nyitrai Ágnes, Rózsa Judit: Játék a bölcsődében
NCSSZI Bp. 2003 – Kapocs füzetek 1

Gyírkis Ágnes, Miseta Zsuzsa, Módné Hollós Mária, Dr. Nádor Györgyné, Ónodi Szabó
Katalin, Petus Márta, Szász Ágnes: Korai fejlesztés a bölcsődében
NCSSZI Bp. 2003 – Kapocs füzetek 2

Grosch Mária, Sebestyén Bianka, Dr. Takács Bernadett, Vokony Éva - *Gyermekek
napközbeni ellátása standardok*
SZMM 2007. www.szmi.hu

Egyéb közérdekű információk: www.csana-info.hu

Jogszabályi háttér

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.)

Bölcsőde

42. § (1) A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

(2) A bölcsőde az (1) bekezdésben foglaltakon túl végezheti a fogyatékos gyermekek korai rehabilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását is. A bölcsődei ellátás keretében a Kt. szerinti szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt.

(3) A bölcsőde az alapellátáson túl szolgáltatásként speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, gyermekhotel működtetésével, vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatásokkal segítheti a családokat.

(4) A bölcsődei ellátás megszűnik

a) a bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek a 3. évét betöltötte,

b) ha a gyermek az (1), illetve (2) bekezdés szerinti életkort elérte.

(5) A bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartó hagyja jóvá. A fenntartó a bölcsődei szünet idejére a szülő kérésére gondoskodhat a gyermek intézményi gondozásának megszervezéséről.

42/A. §. A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

A Gyvt. 94. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

(8) A települési önkormányzat a bölcsődés korú gyermekek napközbeni ellátásának biztosítására irányuló, a (2) bekezdésben és a (3) bekezdés a) pontjában foglalt kötelezettségének **a bölcsőde működtetése mellett** családi napközi formájában is eleget tehet.

(Ez a 2010. évi CLXXI tv. módosító rendelkezése, mely módosítás a családi napközi, mint napközbeni kisgyermek-ellátási forma elterjesztésére irányul a települési önkormányzatok körében. A települési önkormányzat a bölcsődés korú gyermekek napközbeni ellátásának biztosítására irányuló kötelezettségének – **a bölcsőde működtetése mellett** – családi napközi formájában is eleget tehet. A módosítás célja, hogy a tízezer lakónépesség feletti települési önkormányzatok számára hangsúlyossá tegye, hogy a bölcsőde kötelező fenntartása mellett más napközbeni ellátási formával, tehát családi napközi biztosításával is megoldhatják a 3 év alatti gyermekek ellátását.)

Családi napközi

43. § (1) A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

- (2) A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást. A fogyatékos gyermekek számára sajátos szükségleteikhez igazodó ellátást kell nyújtani.
- (3) A családi napközi - az alapellátáson túli szolgáltatásként - speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatással segítheti a családokat.
- (4) Családi napköziben ellátást az a nagykorú, cselekvőképes, büntetlen előéletű személy biztosíthat, aki
- a) személyisége és - a külön jogszabályban meghatározott - körülményei alapján alkalmas a gyermek napközbeni ellátására, és
- b) a külön jogszabályban meghatározott tanfolyamon eredménnyel részt vett, feltéve, hogy nem áll fenn vele szemben a 15. § (8) bekezdésében meghatározott kizáró ok.
- (5) A családi napközi működhet az ellátást nyújtó saját otthonában vagy más e célra kialakított helyiségben.
- (6) A családi napköziben húszhetestől tizennégy éves korig gondozható gyermek.
- (7) A családi napköziben - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb öt gyermek gondozható. Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb négy fő. Ha a családi napköziben gondozott valamennyi gyermek fogyatékos, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb három fő.
- (8) A (7) bekezdésben meghatározott létszámon túl még két gyermek, ha fogyatékos gyermekről van szó, még egy gyermek gondozható a családi napköziben, feltéve, hogy az ellátást nyújtónak állandó segítője van.
- (9) [A családi napköziben gondozott saját gyermek után normatív állami hozzájárulást nem lehet igénybe venni.
- (10) A családi napközi feladatait önálló szolgáltató vagy legalább három - telephelyként működő - családi napközit magába foglaló családi napközi hálózat biztosítja. Öt, vagy annál több családi napközi fenntartását hálózatba kell szervezni. A hálózatban biztosítani kell a szolgáltatást nyújtók részére a folyamatos szakmai tanácsadást, valamint az ellátottak igényeihez rugalmasan igazodó szolgáltatások összehangolását.

2010. évi CLXIX. törvény
A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről

Gyermekek napközbeni ellátása

a) Bölcsődei ellátás

FAJLAGOS ÖSSZEG: 494 100 forint/fő

A hozzájárulás a Gyvt. alapján szervezett, a helyi önkormányzat által fenntartott (napos és/vagy hetes) bölcsődében ellátott beíratott gyermekek után vehető igénybe.

Ha az önkormányzat egy szervezeti egység keretében napos és hetes bölcsődét is üzemeltet, akkor az ellátásban részesülő gyermeket csak egy intézménytípusnál lehet számításba venni.

A hozzájárulás tartalmazza a gyermekek napközbeni ellátása keretében nyújtott étkeztetés térítési díjának normatív alapon történő mérsékléséhez kapcsolódó támogatást is.

A bölcsődében a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Közokt. tv.) 30. § (1) bekezdése alapján korai fejlesztésben és gondozásban, illetve a Közokt. tv. 30. § (6) bekezdése alapján fejlesztő felkészítésben részesülő gyermek után az önkormányzat e hozzájáruláson túlmenően igénybe veheti a 16. bb) és a 16. bc) pont szerinti hozzájárulást.

A Közokt. tv. 33. § (14) bekezdése szerinti egységes óvoda-bölcsőde intézmény keretei között ellátásban részesülő bölcsődéskorú, második életévüket betöltő gyermekek után nem az e pontban meghatározott, hanem a 15. a) pont szerinti normatív hozzájárulás vehető igénybe az ott megállapított feltételeknek megfelelően.

Az ellátottak számának meghatározása: tervezéskor az ellátottak éves becsült számának figyelembevételével meghatározott gondozási napok száma osztva 251-gyel, elszámoláskor a bölcsődék havi jelentőlapja szerinti, naponta ténylegesen ellátásban részesülő gyermekek száma alapján összesített éves gondozási napok száma osztva 251-gyel.

b) Családi napközi ellátás és -gyermekfelügyelet

FAJLAGOS ÖSSZEG: 268 200 forint/fő

A hozzájárulás a Gyvt. 43. §-a alapján szervezett, a helyi önkormányzat által fenntartott családi napköziben ellátott beiratott gyermekek után vehető igénybe legfeljebb 14 éves korig. Ez a hozzájárulás igényelhető a Gyvt. 43/A. §-a alapján szervezett, a helyi önkormányzat által fenntartott családi gyermekfelügyelet keretében ellátott, a Gyvt.-ben meghatározott életkorú gyermekek után is.

A hozzájárulás 50%-át veheti igénybe a fenntartó, ha a napi nyitvatartási idő összességében nem éri el a heti 20 órát. A hozzájárulás tartalmazza a gyermekek napközbeni ellátása keretében nyújtott étkeztetés térítési díjának normatív alapon történő mérsékléséhez kapcsolódó támogatást is.

Az ellátottak számának meghatározása: tervezéskor az ellátottak éves becsült számának figyelembevételével meghatározott gondozási napok száma osztva 251-gyel, elszámolásnál a havi jelentőlapok szerinti, naponta ténylegesen ellátásban részesülő gyermekek száma alapján összesített éves gondozási napok száma osztva 251-gyel.

c) Ingyenes és kedvezményes intézményi étkeztetés

FAJLAGOS ÖSSZEG: 68 000 forint/fő

A hozzájárulás a Gyvt. alapján szervezett, a helyi önkormányzat által fenntartott (napos és/vagy hetes) bölcsődében ellátott azon gyermekek után vehető igénybe, akik a Gyvt. 148. § (5) bekezdés a) pontja alapján ingyenes bölcsődei étkeztetésben részesülnek.

E hozzájárulást igényelheti a helyi önkormányzat az általa fenntartott fogyatékos személyek nappali intézményében elhelyezett gyermekek után, akik számára a fenntartó a Gyvt. 148. § (5) bekezdése alapján 50%-os normatív étkezési térítési díj-kedvezményt, vagy ingyenes étkeztetést biztosít.

Az ellátottak számának – a fogyatékos személyek nappali intézményében elhelyezett gyermekek ellátása kivételével – meghatározása: tervezéskor az ellátottak éves becsült számának figyelembevételével meghatározott gondozási napok száma osztva 251-gyel, elszámolásnál a havi jelentőlapok szerinti, naponta ténylegesen ellátásban részesülő gyermekek száma alapján összesített éves gondozási napok száma osztva 251-gyel.

Fogyatékos személyek nappali intézményében elhelyezett gyermekek ellátása esetén az ellátottak számának meghatározása: tervezéskor az ellátottak éves becsült száma, elszámolásnál a nappali ellátásban részesülők látogatási és eseménynaplója alapján naponta összesített ellátottak száma – a heti 6, illetve heti 7 napos nyitva tartással működő intézmények a 6, illetve 7 nap alapul vételével – osztva 251-gyel. Nem vehetők figyelembe a kizárólag étkezésben részesülők.

A Szolgáltatás neve	Szolgáltatás telephelye	Engedélyezett férőhelyek száma	Ellátási terület	Szolgáltató tev. Megkezdése	Elérhetőség
1 Alpha Családi Napközi	2040 Budaörs, Árok u. 10. B lph. Fsz.	Családi napközi: 7 fő, időszakos gyermekfelügyelet: 5 fő	Börs Kistérség és Bp. I., II., XI., XII., Érd, Diósd	2009. március 31.	Lédeciné B. Márta
2 Aprókkák Családi Napközije	2040 Budaörs, Clementis u. 11.	Családi napközi: 7 fő	Börs Kistérség és Bp., XI., XII., XXII.	2010. július 30.	Szántó Szilvia
3 Buksi Családi Napközi	2045 Törökbálint, Honfoglalás u. 5.	Családi napközi: 7 fő, időszakos gyermekfelügyelet: 5 fő	Börs Kistérség	2009. december 29.	Dely Viktória
4 Bébi hotel Családi Napközi	2051 Biatorbágy, Káposztáskert u. 5/b	Családi napközi: 7 fő	Biatorbágy Közigazgatási területe		Tel.: 06-20/923-312
5 Cseperedő Képességfejlesztő Játsszóház	1117 Budapest, Karinthy F. út 13. I/4.	Alternatív napközbeni ellátás - játszóház: 15 fő	Budapest, Érd, Diósd,		
6 Csipkerózsza Családi Napközi	2092 Budakeszi, Rákóczi u. 14.	Családi napközi: 7 fő	Budakeszi, Páty, Telki, Budajenő, Zsámbék, Biatorbágy, Börs., Törökbálint, Bp., I., II., XI., XII.	2010. július 7.	Dr. Tenke Sándorné
7 Csodaposta Családi Napközi	2051 Biatorbágy, Bocskai u. 1/a.	Családi napközi: 7 fő	Börs Kistérség, Bp. II.,V., VI., VIII., IX., XI., XII., Etyek, Alcsútdoboz, Felcsút.	2008. április 9.	Tel.: 06-30/971-037
8 Daycare Családi Napközi	1121 Budapest, Irhás árok 65	Családi napközi: 7 fő	Bp. II,XI, XII, XXII, Biatorbágy, Budaörs, Diósd, Érd, Nagytétény, Tárnok, Törökbálint		
9 Happy Garden Családi Napközi	1121 Budapest, Irhás árok 65	Családi napközi: 7 fő	Bp. II,XI, XII, XXII, Biatorbágy, Budaörs, Diósd, Érd, Nagytétény, Tárnok, Törökbálint		
10 Palánta Tanoda	2030 Érd, Ernő u. 6.	Családi napközi: 5 fő	Érd, Diósd, Tárnok, Százhalombatta, Biatorbágy, Sósút, Törökbálint, Budaörs, B	2010. április 28.	Mándyné Balla Zita
11 Pocokvár Családi Napközi és Játsszóház	2045 Törökbálint, Október 6. u. 11.		Börs Kistérség		
12 Szivárvány Sziget Családi Napközi és időszakos gyermekfelügyelet	2051 Biatorbágy, Hochwart M. u. 2. fsz.	Családi napközi: 7 fő, időszakos gyermekfelügyelet: 5 fő	Börs Kistérség	2007. június 1.	Ágoston Barbara, Tel: 06-20/951-8890 E-mail: szivsziget@gmail.com
13 Vitamin Családi Napközi és időszakos gyermekfelügyelet	2040 Budaörs, Lévai u. 13. III/10.	Családi napközi: 7 fő, időszakos gyermekfelügyelet: 5 fő	Börs Kistérség		
14 Vitamini2 Családi Napközi	2040 Budaörs, Szőlő köz 1.	Családi napközi: 7 fő, időszakos gyermekfelügyelet: 3 fő	Börs Kistérség és Bp. XI., XXII. Kerülete, valamint Pázmánd	2010. január 11.	Benedek Annamária
15 Zöldalma Családi Napközi	2040 Budaörs, Kassai u. 52/B.	Családi napközi: 7 fő	Börs Kistérség és Bp. XI., XXII. Kerülete	2010. február 10.	Grósz Brigitta
16 Zöldalma II. Családi Napközi	2040 Budaörs, Kassai u. 52/B.	Családi napközi: 7 fő	Börs Kistérség és Bp. XI., XXII. Kerülete	2010. április 19.	Szlávik Mária

2010. december

Szakfeladat	Biatorbágyi Családsegítő Szolgálat	Név	Összeg	
CSANA 889102	Vezető		140000	E/5
	Gondozó		94000	B/5
	segédgondozó		94000	B/5
	segédgondozó		94000	B/5
			422000	
Bér	Alapilletmény		5064000	
	Pótlék		0	
	Munkabajárás		60000	100 kömlesztő településről bejáró ü.anyag Mtg-e
	Helyettesítés		188000	2 hónap
	Táppénz		50000	
	Iskolakezdési támogatás		187200	8 gyerek
	Ruházati ktg térítés		200000	
	Étkezési jegy		288000	6000 Ft/100
	Oktatás		200000	
	Összes rendszeres és nem rendszeres bér		6237200	
Járulék			1684044	
Főkönyvi szám				
54221	Gyógyszerbeszerzés			
5432	Irodaszer nyomtatvány beszerzés		45000	
54421	Könyvbeszerzés		60000	esoportonként 30000 Ft
54422	Folyóirat beszerzés			
54423	Egyéb információhordozó			
5452	Tűzelőanyag beszerzés			
5462	Hajtó és kenőanyag beszerzés			
57421	Szakmai anyagok beszerzése			
54722	Kísértékutárgyi eszk.és szellemi term.		60000	esoportonként 30000 Ft
5482	Munkaruha, védőruha,formaruha,egyenruha			
54921	Egyéb anyagok		48000	esoportonként havi 2000 Ft foglalkozások anyagaira
54923	egyéb készletbeszerzés			
54222	Vegyszerbeszerzés			
549211	Tisztítószert beszerzés		48000	esoportonként havi 2000 Ft
Összesen				
55	Szolgáltatások			
55121	Nem adatátvit. Célú távközlési díjak		30000	
55129	Egyéb kommunikációs szolgáltatások			
55223	szállítási szolgáltatások			
55224	Gázenergia szolgáltatás díjak			
55225	Villamosenergia-szolgáltatás díjak			
55227	Víz és csatornadíjak			
55228	Karbantartási, kisjavítási szolg.		30000	
5522813	egyéb gépek, berendezése karbantartása			
552283	Egyéb karbantartás, kisjavítás			
55229	Egyéb üzemeltetési, fenntartási szolg.		208000	takarítás nincsen benne, mert ehélig nem jelentene többletköltséget (az alatta levő főkönyvi számok kiadásai vannak ide csoportosítva)
552291	Posta ktg, bank ktg.			
5522921	Ügyvédi díjak			részletesebb leírt
55229243	Felnőtt tanfolyamok			
552293	Egészségügyi szolgáltatás			
5522961	Fénymásoló üzemeltetése			
5522963	egyéb gépek, berendezések üzemeltetése			
5522963	Gépjárművek üzemeltetése			
552297	Konferenciák részvételi díja			
552298	Egyéb üzemeltetési feladatok			
55229811	Táboroztatás költségei			
55221	Vásárolt élelmezés			
5522219	Egyéb bérleti és lízingsdíj			
552284	Épületek karbantartása			
5522911	Posta költségek			
5522924	Oktatási szakértői díj			
55229241	Gyermektanfolyamok			
5522942	Önk.tájék., hirdetések			
5522972	Nem kötelező továbbképzések			
553243	Pszichológus			
553244	Egyéb oktatáshoz kapcs.feladatok			
553245	Jogi tanácsadás			
553	Vásárolt közszolgáltatások		120000	
5522229	Egyéb bérleti díjak			
552229	Bérleti és lízingsdíjak(rgyebb kie.nélk)			
552292	Szakértői díjak			
5522942	Tájékoztatók, hirdetések			
5522953	Takarítás			
5522954	Szemétszállítás			
5522971	Kötelező továbbképzések			
533144	Ismeretterjesztő előadások, oktatási egyéb felkészítések			
553242	Konduktor			
55622	Pénztári kerekítés			
Összesen:				
56	Különféle dologi kiadások			
56221	Belföldi kiküldetés			
56121	Vásárolt termékek és szolg., ÁFA			
561211	Vásárolt termékek és szolg., ÁFA/egyenest		140000	
56223	Reprezentáció		30000	leles napok süjtje
56224	Reklám és propaganda kiadások			
56329	Egyéb különféle dologi kiadások			
562212	Belföldi kiküldetés közalkalmazottak			
Összesen:				
57	Egyéb folyó kiadások			
57221	Munkáltató által fizetett SZJA			
57223	Különféle adók, díjak, egyéb befiz.			
572232	Biztosítási díjak			
572234	Hatósági díjak			
572236	Késedelmi kamat			

5732	Kamatkiadások telj. áll. ht. kívülre	
Összesen:		
58	Ellátottak pénzbeli juttatásai	
58	Társadalom	2284100
5832222	Természetben nyújtott átmeneti segélyek	
Dologi összesen:		3103100
Mindösszesen	Mindösszesen:	11024344

Állami normatíva 268200 Ft/év/tényleges gondozási nap*gyermek 3126506,7729084
268200/251*151*14
étkezés ktg-e 650Ft/nap 650*14*251 **2284100**
Egy gyermek éves gondozási ktg-e (össz. ktg-norm)/14 564131,23050655
Egyházi normatíva 5627712,19123506

Üzemeltetés külön	konferenciák részvételi díjai	40000
	képzések részvételi díjai	60000
	foglalkoztatás eu.	48000
	karbantartás	30000
	Egyéb oktatással kapcsolatos gyermekfoglalkozások	30000
	Összesen	208000

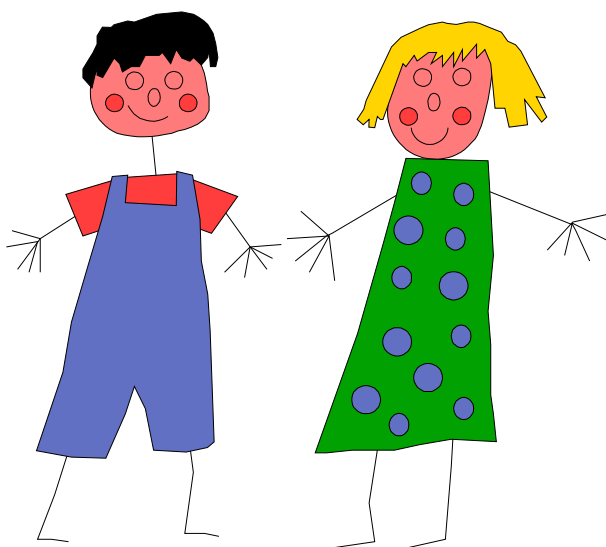

Biatorbágy Város Önkormányzat

BÖLCSŐDE

2051 Biatorbágy, Szent István u.64.

Tervezett éves működési költségek

2011

Személyi feltételek

A bölcsődei ellátás szakmai létszámminimum követelményeit a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 1. sz. melléklete, az egyes munkakörökben foglalkoztatott személyek képesítési előírását a 2. sz. melléklet tartalmazza.

1. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez

BÖLCSŐDÉNKÉNT

dolgozó	képesítési előírás	létszám
intézményvezető	a) szakirányú felsőfokú végz.: bölcsődei szakgondozó b) csecsemő- és kisgyermekgondozói oklevéllel: 10 éven belül 5 éves bölcsődei szakmai gyakorlattal, szakirányú főiskolai vagy egyetemi végzettség c) főiskolai végzettségű csecsemő és kisgyermeknevelő	1 fő
intézményvezető helyettes	a) bölcsődei szakgondozó b) csecsemő- és kisgyermekgondozó, csecsemő és kisgyermeknevelő, gondozó c) főiskolai végzettségű csecsemő és kisgyermeknevelő	1 fő
gondozó	csecsemő- és gyermekgondozó, bölcsődei szakgondozó, csecsemő- és kisgyermekgondozó, csecsemő és kisgyermeknevelő, gondozó, főiskolai végzettségű csecsemő és kisgyermeknevelő bölcsődénként 5 gyermekcsoport (50 férőhely) fölött	2 fő/ gyermekcsoport* +1 fő +2 fő
orvos	gyermekgyógyász szakvizsga vagy háziiorvosi szakvizsga	4 óra/csoport havonta
pedagógus, pszichológus, gyógypedagógus**	szakirányú felsőfokú	ellátandó feladatok függvényében
Gazdasági vezető, élelmezés-vezető, tejkonyha vezető	szakirányú végzettség	ellátandó feladatok függvényében
szakács (ahol főzőkonyha üzemel)	szakács	1 fő
konyhalány, fűtő, mosónő, kisegítő		ellátandó feladatok függvényében
takarítónő		1 fő/gondozási egység
házimunkás, kertész		ellátandó feladat függvényében

*Nyitvatartási időtől függetlenül

**Amennyiben a bölcsőde szakmai feladatai igénylik az ilyen szakemberek alkalmazását.

Munka- és pihenőidő valamint a szabadság meghatározására a KJT és a hatályos jogszabályok érvényesek. A gyermekcsoportban dolgozó gondozónő heti munkaideje 40 óra, melyből a gyermekek között eltöltendő: napi 7 óra. A fennmaradó idő egyéb tevékenységekre fordítandó, pl.: dokumentáció vezetése, családlátogatás, a napi találkozásokon túli kapcsolattartás a szülőkkel: egyéni konzultáció, szülőcsoportos beszélgetés; továbbképzésen való részvétel, stb.

Részfeladatokat ellátók munkaidejét az ellátandó feladat függvényében az intézményvezető határozza meg.
 A gyermekcsoportban dolgozó, gondozó-nevelő munkát végzők pótszabadsága: évi 25 nap.
 A pályakezdő, 2 év szakmai gyakorlattal nem rendelkező dolgozó gyakornokként alkalmazandó. A gyakornoki idő 2 év E fizetési osztályig, 3 év F fizetési osztálytól. (257/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet)

2. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez

II. Rész

Képesítési előírások a gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás egyes formáiban dolgozók részére

I. Alapellátások

Ellátási forma	Intézményi munkakör	Képesítés
2. Bölcsőde	szakgondozó	bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ) csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ) vagy ezen képesítések valamelyikével rendelkező: védőnő, pedagógus, felsőfokú szociális alapvégzettségű személy
	gondozó	csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ)
	orvos	orvos
	gyógypedagógus	gyógypedagógus
	gyógytornász	gyógytornász
	konduktor	konduktor
	szaktanácsadó	orvos, pszichológus, pedagógus, felsőfokú szociális alapvégzettség, védőnő, intézetvezető, szakoktató; vagy bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ)

60 férőhelyes Bölcsőde személyi szükséglete:

- 1 fő vezető
- 12 + 2 fő gondozónő
- 1 fő gondozónő játszócsoport
- 4 fő technikai dolgozó
- 1 fő ételmezésvezető
- 1 fő szakácsnő
- 2 fő konyhai dolgozó
- 1 fő mosónő
- 1 fő karbantartó - kertész
- 1 fő bölcsőde orvos – szerződéssel

BESOROLÁSI TERVEZET

Munkakörök	Besorolás	Bér
- 1 fő vezető	F10	166.800 Vez. pótlék 20.000
- 12 fő gondozónő (3 csoport x 4 fő)	- E9 vez. hely. - E7 - E6 - E5 - E5 - E4 - E3 - E1 - D6 - D5 - C10 - C8	113.300 Vez.hely pótlék 10.000 106.600 103.200 100.100 100.100 97.000 93.900 89.000 88.900 86.900 95.900 90.700
- + 2 fő gondozónő	- E9 - E8	113.300 109.900
- 1 fő gondozónő játszócsoport	- E8	109.900
- 4 fő technikai dolgozó	- A13 - A12 - A11 - A10	85.600 84.000 82.500 80.900
- 1 fő élelmezésvezető	- E10	116.600
- 1 fő szakácsnő	- C8	90.700
- 2 fő konyhai dolgozó	- A9 - A6	79.400 75.000
- 1 fő mosónő	- A10	80.900
- 1 fő karbantartó - kertész	- B10	93.000
Bér összesen		2.564.100
- 1 fő bölcsőde orvos	Szerződéssel havi 12 óra Számla alapján	Dologi költség 50.000 12 x 50.000 600.000

Éves KÖLTSÉGVETÉS tervezet

KIADÁS	ezer Ft	%
I. Személyi kiadások	48.444	57,0
II. Járulékok	17.440	20,5
III. Dologi kiadás	18.516	21,8
IV. Ellátottak pénzbeni juttatásai	500	0,6
V. Felhalmozási kiadás	100	0,1
Kiadások összesen:	85.000	100%

BEVÉTEL		
Normatív támogatás	29.646	34,8
Működési bevétel (étkezés térítési díja)	10.800	12,7
Önkormányzati kiegészítés	44.554	52,5
Bevételek összesen:	85.000	100%

**Az önkormányzati támogatási összeg egy főre eső összege:
61.880 Ft/hó/fő**

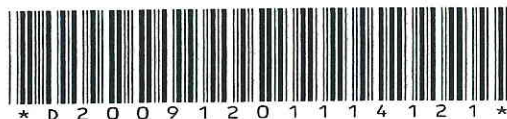
**Teljes költség egy főre eső összege:
118.055 Ft/hó/fő**

A projekt eredményeként létrejövő intézmény külön intézmény lesz, részben önálló gazdálkodással. A szükséges személyzet biztosítása a törvényi előírásokon alapul.

Mivel az épület a mai kor követelményeinek megfelelően készül, a szakmai program az intézmény korszerű működését mutatja, széles körű szolgáltatásoknak ad helyt, ezért a közeljövőben további fejlesztésre nincs szükség. A távolabbi jövőben, amennyiben a településen a gyermeklétszám ezt szükségessé tenné, az épület további foglalkoztatási egységgel bővíthető a jelenlegi játszótér területe felé, még a telken belül.

A fenntarthatóság megítéléséhez a mellékletben csatolt pénzügyi elemzési táblázatok adnak útmutatást.

A számításokból látszik, hogy a normatívák figyelembevétele esetén is finanszírozási igénye van a bölcsőde fenntartásának.

5. A PROJEKT RÉSZLETES BEMUTATÁSA

5.1. Kérjük, fejtsse ki a fejlesztés/projekt indokoltságát (maximum 4000 karakter).

Biatorbágy 2007. július 1-jén kapott városi rangot, ennek megfelelően szolgáltatásait is városi szintre kívánja fejleszteni. A 10 000 főt meghaladó lakosság szám már olyan szintű szociális és gyermekjóléti feladatokat ró a városra, hogy azok fejlesztése szükségessé vált. A megnövekedett feladatokhoz szükséges mind a helyszín, mind a szakmai háttér fejlesztése. 10 000 fő felett kötelező biztosítani a bölcsődei ellátást a lakosság számára.

Jelenleg is több családban kényszerül az anya a gyermek 3 éves kora előtt ismét munkába állni, többnyire a lakáshitelek megemelkedett törlesztő részlete miatt. A segélyezések számának növekedése mellett itt érződik leghatározottabban a gazdasági válság.

Biatorbágy lakosság számának alakulását tekintve - figyelemmel a nagyszámú betelepülésre, az épülő lakóparkok számának növekedésére - már a jelenlegi gyermek szám mellett is szükség lenne bölcsőde működtetésére. Várhatóan 2012-ben jelentkezik az új családtámogatási rendszer hatása - amennyiben nem lesz változás -, amikor a gyermek 2 éves kora után megszűnik a GYES. Ez további igény növekedést fog jelenteni a 2-3 éves korú gyermekek körében.

Biatorbágyon nincs bölcsőde, az óvodai férőhelyek még mindig szűkösek. 2007-ben a településen kb. 700 fő óvodás korú gyermeket tartottak nyilván, 100 gyermek került elutasításra férőhely hiány miatt az óvodából. A jelenlegi férőhely 435 fő elhelyezésére elegendő, januártól további 50 férőhely lesz elérhető a konténeróvoda beüzemelésével. Az intézmények a megengedett maximális létszámmal működnek.

A településen magánüzemeltetésben 4 családi napközi működik 28 férőhellyel, és jelenleg gyermekfelügyelet is vannak, melyek tervezik családi napközivé alakulásukat. Várhatóan 60-70 férőhellyel lehet számolni ezen a területen.

Ezért szükség van a gyermekek napközbeni ellátásának különböző formáira, mint például a szintén uniós támogatással 2010-ben megvalósuló családi napközire (14 fő), a már működő játszóházra (40fő) csakúgy, mint egy új bölcsőde létrehozására.

A már meglévő támogatási formák (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás) mellett új szolgáltatásként tervezi az Önkormányzat a bölcsődei ellátás megvalósítását felvállalva ezzel a bölcsődés-óvodás korú gyermekek nappali felügyeletét és fejlesztését. Így a szülők, munkába visszatérő nők munkavállalási esélye jelentősen megnő, másrészt az így nyert felszabadult idő megteremti a lehetőséget a szülők számára a napközbeni ügyintézésre, vagy a munkába való visszatérésre.

Jelenleg is több családban kényszerül az anya a gyermek 3 éves kora előtt ismét munkába állni, többnyire a lakáshitelek megemelkedett törlesztő részlete miatt. A segélyezések számának növekedése mellett itt érződik leghatározottabban a gazdasági válság.

Biatorbágy lakosság számának alakulását tekintve - figyelemmel a nagyszámú betelepülésre, az épülő lakóparkok számának növekedésére - már a jelenlegi gyermek szám mellett is szükség lenne bölcsőde működtetésére. 2012-ben jelentkezik az új családtámogatási rendszer hatása - amennyiben nem lesz változás -, amikor a gyermek 2 éves kora után megszűnik a GYES.

A település célcsoportjának adatai:

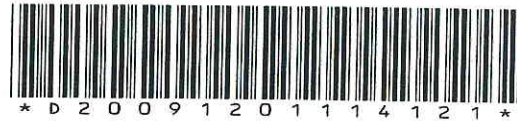
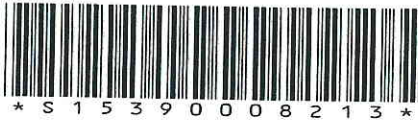
2009.01.-09. után születettek: 109 fő

2009. 01.09.-én

1 év alattiak	188 fő
1 évesek	179 fő
2 évesek	132 fő
3 évesek	183 fő
4 évesek	191 fő
Összesen:	962 fő

Mind a település lakóitól, mind az óvónők részéről határozott igény merült fel egy bölcsőde kialakítására.

A pályázat megvalósulása esetén a pályázat benyújtásának időpontjában még 60 fős, de a tervezett jogszabályváltozások miatt használatba vételkor már 72 fős bölcsőde, valamint a családi napközök együttesen a korosztály számára kb. 150 férőhelyet tudnak majd biztosítani, mely a korosztály 20-25 %-ának biztosít elhelyezést. Az átlagos igények korosztályi megoszlását figyelembe véve a 2 év feletti korosztály számára mintegy 80-90 férőhely lesz elérhető, mely az adott korosztályra vonatkozóan több mint 50%.

4. A PÁLYÁZÓ BEMUTATÁSA

4.1.A. A jelenlegi helyzet bemutatása (maximum 4000 karakter)

Biatorbágy 2007. július 1-jén kapott városi rangot, ennek megfelelően szolgáltatásait is városi szintre kívánja fejleszteni. A 10 000 főt meghaladó lakosság szám már olyan szintű szociális és gyermekjóléti feladatokat ró a városra, hogy azok fejlesztése szükségessé vált. A megnövekedett feladatokhoz szükséges mind a helyszín, mind a szakmai háttér fejlesztése. Jelenleg is több családban kényszerül az anya a gyermek 3 éves kora előtt ismét munkába állni, többnyire a lakáshitelek megemelkedett törlesztő részlete miatt. A segélyezések számának növekedése mellett itt érződik leghatározottabban a gazdasági válság. Biatorbágy lakosság számának alakulását tekintve - figyelemmel a nagyszámú betelepülésre, az épülő lakóparkok számának növekedésére - már a jelenlegi gyermekszám mellett is szükség lenne bölcsőde működtetésére. Várhatóan 2012-ben jelentkeznek az új családtámogatási rendszer hatása - amennyiben nem lesz változás -, amikor a gyermek 2 éves kora után megszűnik a GYES. Ez további igénynövekedést fog jelenteni a 2-3 éves korú gyermekek körében.

A jövőt illetően egy új bölcsőde létesítése lenne a legmegfelelőbb mód a jelenleg bölcsődés korú gyermekek elhelyezésével küzdő, szociálisan rászoruló szülők támogatására, akik vagy térítéses magánintézményben kénytelenek elhelyezni bölcsődés korú gyermeküket, vagy más település intézményébe viszik gyermeküket naponta.

A városban jelenleg 2 óvoda, 1 általános iskola és 1 alapkörű művészetoktatási intézmény működik. Ezekon túl - uniós finanszírozással - gyermekek ellátására 2 helyszínen kétféle funkció kerül kialakításra: családi napközi és játszóház.

A településen sok (kb. 1200 fő) a 0-6 év közötti gyermek. Ellátásuk nem megoldott, bölcsőde nincs, az óvoda férőhelye kevés, a 3-4 éves korosztályból sok gyermeket nem tudnak felvenni. Évek óta kb. kétszeres a túljelentkezés az óvodai férőhelyekre. Ennek oka a fiatal (kisgyermekes) családok nagyarányú beköltözése. Mind a település lakóitól, mind az óvónők részéről határozott igény merült fel egy bölcsőde kialakítására.

Biatorbágyon az utóbbi években átlagosan 170 gyermek születik. A bölcsőde által fogadható korosztály ennek megfelelően 500 főre tehető. Az országos átlag szerint a bölcsődei helyek iránti igény ingadozik 10-20 % közé tehető, elsősorban a 2 év feletti gyermekekre vonatkozóan jelentkeznek.

A bölcsődei igényt támasztó lakosok elsősorban az újonnan épült lakóterületre betelepült fiatal családok, melyek jelentős hitelterheket vállaltak új otthonuk megszerzése érdekében, így közöttük sokan nem engedhetik meg maguknak azt, hogy a munkából két évnél tovább távol maradhassanak. Esetükben elsősorban a 2 évnél idősebb gyermekek elhelyezésének megoldása az elvárás a településsel szemben, hiszen jelentős részük a hitelterhek miatt sem tud profitorientált szolgáltatást megfizetni.

Az Önkormányzat tervezi 2 családi napközi kialakítását, mely további 14 férőhelyet jelent, mely a 6 hónapos korosztálytól igénybe vehető. Az Önkormányzat által működtetett intézmények mellett profitorientált családi napközök és gyermekfelügyelet is működnek a településen mintegy 60 férőhellyel. Ezek térítési díjai magasak, kevesen tudják csak megfizetni, ezért kihasználtságuk nem teljes.

A korosztály számára nappali ellátásként a település jelenleg játszóházat működtet, mely a szülőkkel együtt igénybe vehető szolgáltatás, viszont lehetőséget nyújt mind a gyermekek, mind a szülők számára a kapcsolatteremtésre.

A projekt hosszú távú célja, hogy az igényekhez igazodó, városi színvonalú szociális és gyermekjóléti ellátást biztosítson a település lakói számára.

Ennek érdekében létrehozza a bölcsődei ellátást nyújtó intézményt, amelyben magas színvonalú, a kor követelményeinek megfelelő ellátást, fejlesztést nyújt a célcsoport számára.

A projekt keretében 60 fős (a tervezett törvénymódosítás után 72 fős) bölcsőde építését tervezzük.